

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

„Co neznáš, vymyslíš“

Zpracovaný podle RVP PV

**Základní škola a mateřská škola
NEZNAŠOV**

Schváleno pedagogickou radou dne 31. 8. 2024

Schváleno školskou radou dne 31. 8. 2024

Ředitele školy: Mgr. Jaroslav Tůma

Úvod

Poznávání světa v souvislostech, rozvoj samostatnosti a volných vlastností dítěte, to vše tvoří již v předškolním věku základy, na kterých má v budoucnu stát zdravá a sebevědomá osobnost se správnými životními návyky a postoji, která umí přijímat změny a vyrovnávat se s nimi, je schopna kriticky myslet, poznat a řešit problémy, dokáže si vybrat a nést odpovědnost za svá rozhodnutí.

Pro zdravý rozvoj osobnosti dítěte je podmínkou uspokojení jeho fyzických i psychických potřeb a prožití dětství v podnětném a harmonickém prostředí jako absolutně přijímaná, milovaná bytost. Cílem mateřské školy je ve spolupráci s rodinou pomáhat dítěti poznat sebe sama, porozumět dění a vztahům v okolním světě, umožnit mu orientovat se v něm pomocí postupného osvojování kompetencí, které bude ve svém životě potřebovat.

N – nadšení

E – elán

Z – zábava

N – nápady

Á – aktivity

Š – šikovnost

K - kamarádství

O - osobnost

V - veselost

Obsah:

Kapitola	Strana
Identifikační údaje	4
Charakteristika mateřské školy	5
Charakteristika školního vzdělávacího programu	6
Podmínky a organizace vzdělávání	9
1. Prostorové a materiální podmínky	9
2. Hygienické podmínky	10
3. Psychosociální podmínky	10
4. Ekonomické podmínky	11
5. Organizační podmínky	11
6. Spolupráce s rodiči	16
7. Bezpečnost práce	17
Vzdělávací obsah	18
1. Cíle školy	18
2. Oblast biologická	20
3. Oblast psychologická	21
4. Oblast interpersonální	25
5. Oblast sociálně kulturní	26
6. Oblast environmentální	28
Třídní vzdělávací program – plánování	29
Evaluční činnost mateřské školy	30
Oblasti evaluace	31
Každodenní hodnocení a sebehodnocení	31
Evaluace tématické části (týdenního plánu)	31
Evaluace tematického celku	31
Evaluace výchovně vzdělávací práce ve třídě	32
Osobní rozvoj učitelek (autoevaluace)	32
Hodnocení dětí	33
Evaluace podmínek vzdělávání daných ŠVP	33
Evaluace souladu TVP – ŠVP – RVP PV	33
Evaluace personálních podmínek	34
Výroční zpráva	34
Obsah výchovně vzdělávací práce ve ŠVP Pojd'te s námi „Začít spolu“	35
Tématické celky a tématické části	37
Tématický celek: Kdo jsem já a kdo jsi ty	38
Tématický celek: Všichni někam patříme	42
Tématický celek: Barevná zahrada	47
Tématický celek: Těšíme se na Vánoce	51
Tématický celek: Pohádková zima	55
Tématický celek: Čas sněhu a ledu	61
Tématický celek: Jarní probuzení	64
Tématický celek: Objevujeme svět	69
Průběžné cíle výchovně vzdělávací práce a kompetence dětí	73
Závěr	81

Identifikační údaje

Název ŠVP: „Co neznáš, vymyslíš“

Předkladatel:	Mateřská škola Neznašov 11 373 02 Neznašov Součást: Základní školy a Mateřské školy Neznašov Neznašov 29 373 02 Neznašov
----------------------	---

IČ:	75000458
IZO:	650029526
REDIZO:	107530660

Ředitel školy:	Mgr. Jaroslav Tůma
Zástupce ředitele pro MŠ:	Mgr. Erika Tomková
Koordinátor ŠVP:	Mgr. Jaroslav Tůma

Kontakty:	
Telefon:	604 925 111 (ZŠ), 7370797 238 (MŠ)
E- mail:	tuma@zsneznasov.cz
Webové stránky:	www.zsneznasov.cz

Zřizovatel:	Obec Všemyslice Neznašov 9 373 02 Všemyslice Kontakty: Telefon: 385 721 737 Webové stránky: www.vsemyslice.eu
--------------------	---

Platnost dokumentu: od 1.9. 2024

Charakteristika mateřské školy

- Naše mateřská škola byla otevřena 1. 9. 1978. V roce 2002 se vstupem do právní subjektivity stala součástí základní školy. Změnil se tím i název: Základní škola a mateřská škola Neznašov.
- Věnujeme se dětem od dvou do sedmi let s ohledem na jejich rozdílné individuální potřeby. Jsme školou rodinného typu, školou podporující zdravý životní styl.
- Mateřské škola se nachází v samostatné budově, vedle základní školy. Obě budovy jsou ve středu obce. Z důvodu bezpečnosti dětí jsou budovy oploceny. K budově mateřské školy přiléhá zahrada (multifunkční hřiště) s herními prvky, která umožňuje každodenní pohyb dětí na čerstvém vzduchu a v bezpečném prostředí.
- V budově obecního úřadu využíváme prostory tělocvičny, při nepřízní počasí i velký společenský sál. V letních měsících je k dispozici dětské mlhoviště, dětské oplocené hřiště a fotbalové hřiště.
- V budově mateřské školy se nachází samostatná jídelna, kuchyňka na vydávání jídla. Stravování probíhá formou dovážky oběda ze základní školy.
- V roce 2014 prošla budova mateřské školy rozsáhlou rekonstrukcí. Původní prostory podkroví byly přebudovány na další třídu s hernou a ložnicí.
- Mateřská škola je 1.9.2014 koncipována jako dvoutřídní s celkovou kapacitou 39 dětí.
- Mateřskou školu navštěvují převážně děti z Neznašova a okolních obcí, při volné kapacitě i děti z mimo spádových obcí.
- V mateřské škole se vyučuje od roku 2014 dle metodiky „Začít spolu“, který má zajištěnou přímou návaznost výuky v základní škole. Mateřská škola úzce spolupracuje s učiteli a metodikem prevence základní školy a dále s pedagogicko-psychologickou a logopedickou poradnou, MěDDM v Týně nad Vltavou.
- V odpoledních hodinách jsou dětem nabízeny zájmové kroužky ve spolupráci MěDDM Týn nad Vltavou
- Vybavení školky odpovídá hygienickým a materiálním požadavkům. Prostorové uspořádání odpovídá samostatné i společné hře, pohybovému vyžití i individuálnímu rozvoji osobnosti dítěte. Nábytek je přizpůsoben odpovídajícímu věku a počtu dětí, umožňuje snadný a volný výběr knih, učebních pomůcek, edukativních stavebnic a hraček. Centra aktivit jsou vybavena různými pomůckami souvisejícími s danou činností.
- Interiér je vyzdoben dětskými pracemi, ke kterým mají rodiče volný přístup.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

- Mateřská škola pracuje podle výchovně vzdělávacího programu „Začít spolu“, do kterého se zapojila v roce 2014.
- Program Začít spolu vychází z teorií založených na humanistických a demokratických principech a jeho hlavním cílem je připravit děti na život ve 21.století, které je ve znamení neustálých a rychlých změn ve všech oblastech lidského bytí.
- Jsme škola otevřená všem dětem, rodičům a veřejnosti. Vytváříme interkulturně přátelské prostředí a rovné šance všem dětem.

Škola klade důraz na:

- etickou kvalitu osobnosti pedagoga a jeho profesionální odbornost
- individuální přístup pedagoga ke každému dítěti
- respektování osobnosti dítěte, jeho pracovního tempa, stylu učení i temperamentu
- harmonický rozvoj osobnosti po stránce tělesné i duševní
- vyváženost řízených činností a volné hry dětí
- rozvoj komunikace a sociálních vztahů k dětem i dospělým
- rozvoj zdravého životního stylu a návyků
- samostatně se rozhodnout pro činnost a dokončit ji
- dodržování dohodnutých pravidel soužití v kolektivu a vytváření prostředí pohody
- vytváření pozitivního vztahu k umění (výtvarnému, hudebnímu, literárnímu, dramatickému)
- spolupráci s rodinou v zájmu jednotného působení na dítě

Škola dětem zajišťuje a nabízí:

- podnětné, tvůrčí a estetické prostředí školy
- profesionální a vstřícný přístup pedagogů k dětem i jejich rodičům
- pracovat ve skupinách s maximální spoluprací učitelek ve třídě
- přirozené začlenění do kolektivu dětí ve věkově heterogenních třídách
- integrované učení (hrou) a poznávání světa v souvislostech
- každodenní příležitosti tvořit, zkoumat, rozvíjet představivost a paměť dle vlastního tempa každého dítěte prostřednictvím výtvarné, hudební, pohybové, literární, dramatické aj. činnosti
- rozvoj komunikativních dovedností, dostatečný prostor pro vyjádření vlastních myšlenek, pocitů a názorů
- právo podílet se na tvorbě pravidel společného soužití ve třídě
- příležitost vybírat si činnosti, kterých se chtějí zúčastnit, právo říci ne
- místo pro veřejné vystavení prací všech dětí
- možnost plynulého přechodu dítěte do první třídy základní školy v programu Začít spolu
- nabídku kroužků - angličtina, tanečky, flétna, sportůček
- spolupráci s rodiči různými formami

Forma práce v programu Začít spolu je založena na principu integrovaného učení hrou a činnostmi. V souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) tvoří vzdělávací obsah MŠ integrované bloky, které jsou vždy vnitřně propojeny určitým tématem. Jednotlivá témata zpravidla obsahují tematické okruhy, které sledují dílčí cíle, jež jsou naplňovány prostřednictvím nabídky rozmanitých činností.

Centra aktivit

Prostor tříd je uspořádán do center aktivit a nabízí podnětné tvůrčí prostředí pro práci dětí v menších skupinách. Jednotlivá centra jsou vybavena různými pomůckami souvisejícími s danou činností.

Kostky a číslice – mají důležitou úlohu v mnoha oblastech vývoje dítěte, rozvíjejí jemnou i hrubou motoriku. Podporují vývoj jazyka, sociálního chování, rozvíjejí inteligenci, poznatky z přírodních věd a matematiky.

Manipulační hry – jsou důležité pro rozvoj matematických představ, budoucí čtení, tvůrčí estetické vyjádření. Předpokládají schopnost srovnávání, rozlišení tvarů, barev a velikostí, rozvíjejí jemnou motoriku a koordinaci ruka- oko. Vedou děti k dodržování pravidel, sebeovládání, rozvíjejí dovednost spolupracovat, radost z překvapení a učí dítě přijmout úspěch i neúspěch.

Ateliér – výtvarné činnosti poskytují dětem radost a uspokojení, podporují tvořivost, představivost, chuť experimentovat. Seznamují se s různými výtvarnými materiály a technikami.

Pokusy a objevy – toto centrum vede k prohlubování znalostí z oblasti přírodních věd, dává dětem možnost pochopit zákonitosti růstu, podporuje veškerá přímá pozorování a zážitky z přírody.

Knihy a písmena – je místo, kde mají děti vnímat psanou a mluvenou podobu písma, učí se manipulovat s knihami i písmeny a postupně je poznávat. Dítě poznává význam a krásu knihy, učí se vztahu ke čtení a psaní, literatuře.

Dramatické hry – děti se učí spolupráci s vrstevníky, rozvíjí představivost a fantazii pomocí velkého množství hraček a rekvizit, které podpoří jejich hru. Děti mohou hrát i vlastní divadelní představení.

Hudba – napomáhá rozvoji dítěte ve všech oblastech, je silným zdrojem emocí a radosti. Rozvíjí cit pro rytmus a melodii, rozšiřuje slovní zásobu, podporuje zapamatování. Hudba též napomáhá rozvoji motoriky a koordinace.

Domácnost – zde probíhají především napodobivé a námětové hry z oblasti rodinného života. Děti rozvíjejí své schopnosti zvládat různé situace a chápat je.

Dílna – je zaměřena pracovní-technicky, děti zde společně přemýšlejí, navrhují, experimentují a pracují s materiálem.

Pobyt venku – pomáhá dobře vyvážit den, radovat se z otevřeného prostoru. Pohyb a změna vzduchu napomáhá odbourat stres, odreagovat se. Děti si venku hrají i se učí - styk s přírodou obohacuje všechny oblasti dětského vývoje – možnost využití pískoviště, hraček, sportovního náčiní a zahradních prvků.

Škola je otevřená rodičům, kteří mohou podle potřeby s dítětem ve třídě zůstat, případně se zapojit do činnosti v některém z center aktivit. Cílem školy je umožnit každému dítěti prožít radostné dětství a rozvíjet jej po stránce fyzické, psychické i sociální v rámci jeho individuálních možností. Role učitele je chápána jako průvodce dítěte na cestě za poznáním.

Nadstandardní aktivity zabezpečované učitelkami v rámci výchovně vzdělávacího působení:

- Společné projekty předškoláků s dětmi ze základní školy
- Kulturní akce v MŠ i mimo (divadelní představení, koncerty apod.)
- Poznávací výlety a vycházky
- Přespávání ve školce
- Mikulášská a vánoční besídka s nadílkou
- Sportovní soutěže
- Oslavy Dne dětí
- Tématické karnevaly
- Společné akce pro děti a jejich rodiče: tvořivé dílny, výstavy, besídky, rozloučení s předškoláky
- Veřejná vystoupení a propagace MŠ – vítání občánků, zpívání u stromečku, Den matek, Vánoční akademie, vystoupení pro rodiče, atd.
- Další akce vycházející z invence pedagogického sboru

Škola se snaží každoročně zajišťovat logopedickou depistáž, školní zralost a průběžně spolupracuje se školním metodikem prevence a psychologem.

Podmínky a organizace vzdělávání

1. Prostorové a materiální podmínky

- mateřská škola se nachází v centru obce Neznašov, v blízkosti Píseckých hor, přehrady Kořensko a soutoku Vltavy s Lužnicí.
- prostory školy jsou po rekonstrukci dostatečně velké, světlé, čisté a upravené
- každá ze dvou tříd má k dispozici prostory, jejichž uspořádání dětem nabízí soukromí pro hru a současně je dostatečně přehledné pro učitele
- třídy slouží i jako herny, sousedí s pokojíčkem a tělocvičnou, využívanou také pro odpolední odpočívání
- ve škole je samostatná šatna, sociální zařízení (WC a umývárna) a výdejní kuchyňka
- na výzdobě interiéru školy se podílejí ve velké míře děti a paní učitelky
- veškeré hračky, pomůcky a materiál jsou dostupné i nejmenším dětem
- pro rozvoj pohybu dětí využíváme tělocvičnu, velkou zahradu i blízké okolí
- zahrada je vybavená pískovištěm, mlhovištěm, lavičkami a herními prvky pro hry dětí, dětem též slouží na zahradě bohatá nabídka hraček, sportovního náčiní
- materiální vybavení školy postupně obnovujeme a doplňujeme, mnoho pomůcek si učitelky vytváří samy
- vybavení školy odpovídá všem bezpečnostním normám

Vybavenost hračkami a pomůckami:

Vybavenost hračkami je dostatečná, nabídka hraček je vhodná pro děti všech věkových skupin ve třídě. V každé třídě jsou hračky pro rozvíjení her tvořivých, dramatických, didaktických, manipulačních – pro rozvoj motoriky. Dále jsou zde pomůcky relaxační, tělovýchovné, didaktické, poznávací, relaxační a tělovýchovné (tělovýchovné náčiní a náradí, žíněnky, lavičky, míče, švihadla, molitanové kostky, podložky na cvičení apod.) Pro rozvoj hudebních činností jsou pomůcky pro hudební výchovu (dětské rytmické nástroje). V každé třídě je k dispozici radiomagnetofon s CD přehrávačem. Ve třídě Všemyslíku je umístěn interaktivní panel. Ve školce se hojně využívají programovatelné hračky (Beebot).

Výběr hraček a pomůcek při nákupu mohou ovlivňovat učitelky podle zájmů jim svěřených dětí. V každé třídě je dostatek materiálů pro výtvarné a jiné tvoření a knížek. Hračky, pomůcky, materiál i knihy jsou dětem na pohled dostupné a přístupné.

Vybavení knihovny a kabinetu:

Školní knihovna je velmi dobře vybavena jak studijní literaturou pro učitelky, tak dětskou literaturou. Mnoho knih je umístěno přímo ve třídách, aby byly dětem kdykoliv k dispozici. Inventář knihoven je průběžně doplňován o nové tituly. Všechny třídy jsou vybaveny didaktickými pomůckami.

2. Hygienické podmínky

Hygienické podmínky v MŠ se řídí platnými předpisy a normami. Po rekonstrukci MŠ jsou využívány moderní materiály odpovídající normám a předpisům EU.

V roce 2014 proběhla kompletní rekonstrukce celé budovy.

Životaspráva

- stravování dětí zajišťují dvě kuchařky v základní škole, za donášku obědů do školky a jeho výdej zodpovídá školnice (zároveň i kuchařka).
- jídelníček odpovídá stanoveným normám
- dostatek výživově kvalitního jídla dle potřeb dětí je zaručen vyhláškou o spotřebním koši
- dětem zajištěn pitný režim po celý den
- děti do jídla nenutíme
- na základě lékařského doporučení je dítěti umožněno dietní stravování
- každý den je umožněn dětem dostatek volného pohybu
- děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší
- je respektována individuální potřeba aktivity a odpočinku dětí
- naše MŠ propaguje zdravý životní styl.
- během poledního odpočinku je každému dítěti k dispozici lehátko a lůžkoviny.

V MŠ jsou pravidelně prováděna hygienická šetření asistentkami Hygienické služby.

3. Psychosociální podmínky

- pedagogové svým přístupem vytvářejí dětem prostředí důvěry a bezpečí
- pedagogové jsou pro dítě vzorem chování, tolerance, podpory a ohleduplnosti
- pedagogové podporují kamarádství mezi dětmi (prevence rizikového chování)
- všechny děti mají rovnocenné postavení
- učitelky respektují potřeby dětí a napomáhají v jejich uspokojování
- učitelky posilují sebevědomí dětí, pozitivně oceňují jejich výkony, projevy
- děti mají dostatek času a prostoru pro veškerou svoji činnost
- nabízenými činnostmi rozvíjíme aktivitu dítěte a samostatné rozhodování
- vzdělávací nabídka je přiměřená možnostem a individuálním potřebám dětí předškolního věku
- volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená – děti jsou vedeny k dodržování dohodnutých pravidel nezbytných pro soužití v kolektivu
- nově přichozí děti mají možnost si postupně zvyknout na nové prostředí za přítomnosti svých rodičů

4. Ekonomické podmínky

Mateřská škola je právním subjektem sloučeným se základní školou. (Základní škola a mateřská škola Neznašov) od 1.1. 2002.

5. Organizační podmínky

- **Provoz MŠ** je od pondělí do pátku od 6,00 do 16,15 hodin
- Od 6,00 se děti scházejí v jedné třídě, po nástupu všech učitelek do služby jsou děti rozděleny do svých kmenových tříd, kde probíhají jejich další činnosti
- Povinné předškolní vzdělávání je stanoveno ředitelem školy od 8.00 – 12.00 hodin. Povinnost předškolního vzdělávání není dána po dobu prázdnin a ředitelského volna stanovené ředitelem školy.
- Poměr spontánních a řízených činností je v denním režimu vyvážený a to včetně aktivit, které MŠ pořádá nad rámec běžného programu
- V době od cca. 8.25 – 12.00 je zajištěno souběžné působení dvou učitelů ve třídě (CA, pobyt venku, oběd)

5.1 Třídy mateřské školy

V mateřské škole jsou dvě heterogenní třídy.

Všemyslíci a Vsetečky

Obě třídy jsou určeny pro všechny děti převážně ve věku od 3 do 6 let, v případě potřeby také pro děti s odkladem školní docházky, a pokud to kapacita mateřské školy dovoluje, jsou do tříd přijímány i děti dvouleté. Obě třídy nabízejí laskavé, podnětné a bezpečné prostředí, ve kterém se děti učí samostatnosti, spolupráci i odpovědnosti hravou formou a prostřednictvím každodenních prožitků. Paní učitelky přistupují k dětem individuálně, s ohledem na jejich tempo a potřeby, a vedou je k přirozené zvědavosti a radosti z poznávání. Součástí vzdělávacího programu je cílená příprava na snadný přechod do základní školy – děti se pravidelně věnují činnostem podporujícím rozvoj grafomotoriky, řeči, předmatematických představ, sociálních dovedností a schopnosti soustředit se. Takto uspořádané třídy přinášejí dětem vzájemné obohacování v oblasti sociálních vztahů a přirozeně navozují příjemnou, téměř rodinnou atmosféru. Denní program vychází z potřeb, zájmů a aktuální nálady dětí a dopřává jim prostor pro seberealizaci a osobnostní růst, přičemž se děti aktivně podílejí na tvorbě **center aktivit**, která podporují tvořivost, komunikaci, spolupráci i vzájemný respekt, a poskytují pestré a podnětné prostředí pro učení hrou. Vzdělávací proces je dále obohacen o **Hejného metodu**, rozvíjející logické myšlení a radost z objevování, a o pravidelné aktivity pro předškolní děti ve spolupráci s 1. třídou **základní školy**. V obou třídách probíhají **rodičovsko-učitelské konzultace (R-U)** ve třech stanovených termínech během školního roku, přičemž ke konci kalendářního roku jsou konzultace určeny výhradně rodičům předškolních dětí, kteří mohou dát souhlas se **screeningovým šetřením** svého dítěte prováděným externím psychologem. Na začátku druhého pololetí jsou rodičům nabízeny další dva termíny konzultací pro individuální rozhovory o pokrocích a rozvoji dětí.

5.2 Režim dne

- denní režim je rámcově strukturovaný, aby v dětech utvářel smysl pro rytmus a řád, avšak dostatečně pružný, umožňuje pedagogům reagovat na aktuální a individuální potřeby dětí - uvedené časy jsou pouze orientační, přesná je pouze doba obědů v jednotlivých třídách a nejvíce tříhodinové přestávky mezi podávanými jídly
- poměr spontánních a řízených činností je vyvážený
- děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru
- denně jsou zařazovány řízené pohybové aktivity
- rodiče mají možnost děti přivádět a odvádět z MŠ podle své potřeby
- každý den je dětem umožněn pobyt venku, dovolí-li to příznivé počasí a rozptylové podmínky

5.3 Denní řád:

Třída – Všečečky

6:00 – 7:55	<i>Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí učitelce do třídy, volně spontánní zájmové aktivity.,</i>
7:55 – 8:05	<i>Komunitní kruh, pohybové hry, cvičební chvílky</i>
8:05 - 8:25	<i>Hygiena dětí, dopolední svačina</i>
8:25 - 9:05	<i>Činnost v centrech aktivit, hodnotící kruh</i>
9:05 -11:05	<i>Příprava na pobyt venku a pobyt venku</i>
11:05 – 11:35	<i>osobní hygiena, oběd, odchod dětí domů</i>
11:35 – 13:30	<i>Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku, osobní hygiena.</i>
13:30 – 14:30	<i>Odpolední svačina, hygiena, přechod do třídy Všemyslíků</i>

Třída – Všemyslíků

6:00 – 8:00	<i>Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí učitelce do třídy, volně spontánní zájmové aktivity.,</i>
8:00 – 8.20	<i>Komunitní kruh, pohybové hry, cvičební chvílky</i>
8:20 - 8:40	<i>Hygiena dětí, dopolední svačina</i>
8:40 - 9:35	<i>Činnosti v centrech aktivit, hodnotící kruh</i>
9:35 -11:35	<i>Příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost.</i>
11:35 -12:05	<i>Osobní hygiena a oběd, odchod dětí domů-</i>
12:05 -14:05	<i>Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí,</i>

	<i>individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku, osobní hygiena.</i>
<i>14:05 -14:30</i>	<i>Převlékání a osobní hygiena Odpolední svačina, hygiena, příchod Všeťček</i>
<i>14:30 – 16:15</i>	<i>individuální zapojení dětí do odpoledních činností, volná hra, nabídka dalších rozvíjejících činností a zájmových kroužků, možnost pobytu venku, odchod domů</i>

5.4 Řízení mateřské školy

- práva a povinnosti všech pracovníků jsou jasně vymezeny
- ředitel a zástupce ředitele pro MŠ vyhodnocují práci všech zaměstnanců a podporují jejich vzájemnou spolupráci
- pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče
- mateřská škola spolupracuje se základní školou, výchovným poradcem, metodikem prevence a se zřizovatelem

5.5 Přijímání dětí

- kritéria přijímání do mateřské školy stanovuje ředitel školy v souladu s platnými zákony a vyhláškami
- zápis na nový školní rok probíhá vždy v termínech stanovených MŠMT
- vyplněné přihlášky a evidenční listy rodiče odevzdávají v termínu zápisu stanoveném ředitelem školy
- seznam přijatých dětí (identické číselné kódy) je po zápisu vyvěšen na vstupu do MŠ a webových stránkách
- pokud NENÍ dítě na základě kritérií přijato do MŠ, obdrží rodiče „Rozhodnutí o nepřijetí“
- v červnu se koná první informativní schůzka rodičů budoucích žáků
- děti mohou být přijímány i v průběhu školního roku, pokud to dovoluje kapacita školy

5.6 Personální a pedagogické zajištění

Mateřskou školu vede ředitel školy ve spolupráci se zástupcem ředitele pro MŠ.

ZŘ organizuje metodická sdružení a pomáhá při vnitřní organizaci pedagogického i nepedagogického personálu MŠ. V jednotlivých třídách MŠ jsou dvě učitelky. V případě potřeby a doporučení jsou ve třídách k dispozici asistenti pedagoga.

- všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ti, kterým část odbornosti chybí, si ji průběžně doplňují.
- pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.
- pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.

- ředitel podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání
- služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti
- je podle možností a podmínek školy zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny
- zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí)
- specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

Úpravy nového školního vzdělávacího programu vycházely z pokynů MŠMT, zkušeností a hodnocení učitelek, které měly možnost podle něj několik let pracovat.

5.7. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola a člení se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti do pěti stupňů.

- **Podpůrná opatření prvního stupně** uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (PLPP).
- **Podpůrná opatření druhého až pátého stupně** se realizují pouze s doporučením ŠPZ.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro všechny děti společné, přizpůsobují se individuálním potřebám dítěte. Pedagogové vytvářejí optimální podmínky pro rozvoj osobnosti dítěte, jeho učení, komunikaci a samostatnost.

- **PLPP** zpracovávají třídní učitelky samostatně;
- **IVP** zpracovávají třídní učitelky pod vedením speciálního pedagoga na základě doporučení ŠPZ.
- Při vzdělávání spolupracuje učitel s odborníky a využívá služby ŠPZ.

Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky musí odpovídat individuálním potřebám dětí a jsou stanoveny školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. Pro úspěšné vzdělávání je potřeba zajistit:

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu (obsah, formy a metody),
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření,
- osvojení specifických dovedností odpovídajících individuálním potřebám dítěte, zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a hygienické návyky,
- spolupráci s rodiči, ŠPZ a případně dalšími odborníky mimo oblast školství,
- snížení počtu dětí ve třídě podle právních předpisů,
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

Vzdělávání dětí nadaných

Znaky nadaného dítěte:

- široký slovník, jasné a plynulé vyjadřování,
- touha poznávat, jak věci fungují,
- snadno se nudí, velká zvědavost,
- sklony k ovládání druhých, smysl pro humor, impulzivnost, dobrá fyzická koordinace,
- dříve jedná než myslí, zájem o věci pro dospělé a společnost starších dětí.

Cílem je stimulovat rozvoj jejich potenciálu a nadání, umožnit jeho projevení a další rozvoj. Mateřská škola zajišťuje realizaci všech podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

5.8. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

- předškolní vzdělávání je možné již od dvou let; činnosti vycházejí z RVP PV a přiměřeně respektují vývojové specifika dítěte
- děti se učí hrou, nápodobou a situačními činnostmi, rozvíjejí samostatnost, sociální interakce a základní pravidla chování
- program zohledňuje krátkou dobu pozornosti, potřebu opakování, pravidelných rituálů, pohybových aktivit a volné hry
- prostředí je bezpečné, podnětné a přizpůsobené věku; zajištěny jsou hygienické potřeby, odpočinek a úložný prostor
- činnosti probíhají individuálně nebo v menších skupinách, učitel uplatňuje laskavě důsledný přístup a podporuje bezpečí, jistotu a důvěru dítěte

Poznámka: Péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy

(Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, středním odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 563/2004, o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů (a příslušné prováděcí předpisy); vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů; vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných; vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů a další).

5.9. Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- naše mateřská škola poskytuje podporu dětem-cizincům a dětem z jiného jazykového nebo kulturního prostředí při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu.
- učitelky upravují činnosti tak, aby děti mohly český jazyk získávat hrou, situačním učením a nápodobou, a podporují je při zapojení do kolektivu.
- pokud je ve třídě alespoň 4 děti-cizinci, zřizuje ředitel školy skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu podle vyhlášky č. 14/2005 Sb., vzdělávání probíhá v blocích během týdne. Ředitel může dle potřeby do jazykové skupiny zařadit i jiné děti, pokud to nenaruší kvalitu přípravy.
- cílem je, aby děti při přechodu do základní školy měly takové jazykové a sociokulturní kompetence, které jim umožní zapojit se do výuky a dosáhnout školního úspěchu.
- podpůrným materiálem je **Kurikulum češtiny jako druhého jazyka**, využívané pro individuální podporu dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.

5.10. Povinné předškolní vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte.

Dítě, pro které je předškolní vzdělávání povinné, se vzdělává v mateřské škole zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu, v němž má dítě místo trvalého pobytu (v případě cizince místo pobytu).

Pro děti, které dosáhnou do 31. srpna příslušného roku pěti let, je předškolní vzdělávání od 1. září téhož roku povinné. Tato povinnost se vztahuje:

- na státní občany České republiky, kteří pobývají na území ČR déle než 90 dnů,
- na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří pobývají na území ČR déle než 90 dnů,
- na jiné cizince oprávněné pobývat na území ČR trvale nebo přechodně déle než 90 dnů,
- na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany.

Povinné předškolní vzdělávání se **nevztahuje na děti s hlubokým mentálním postižením**.

Formou povinného předškolního vzdělávání je pravidelná denní docházka v pracovních dnech 4 souvislé hodiny denně (od 8:00 do 12:00). Povinnost se nevztahuje na dny školních prázdnin, stejně jako u základních a středních škol.

5.11. Individuální vzdělávání

Zákonný zástupce může pro své dítě zvolit **individuální vzdělávání**.

- Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku nebo po celý školní rok, je zákonný zástupce povinen oznámit tuto skutečnost **nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku**.
- V ostatních případech musí oznámení učinit **nejpozději 1 měsíc přede dnem zahájení individuálního vzdělávání**.

Mateřská škola ověří, jakým způsobem je dítě vzděláváno v úrovni osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech uvedených v **RVP PV** a případně doporučí zákonnému zástupci další postup.

6. Spolupráce s rodiči

- spolupráce školy s rodiči dětí jedním ze základních principů programu Začít spolu
- škola je pro rodiče stále otevřena a vítá jejich spolupráci jakoukoli formou
- rodiče se mohou kdykoli po dohodě s učitelkou zapojit do přípravy a činností v centrech aktivit nebo podle potřeby s dítětem ve třídě zůstat
- věnujeme péči oboustranné důvěře, otevřenosti, vstřícnosti a porozumění
- rodiče jsou pravidelně informováni o všem, co se v mateřské škole děje
- učitelky pravidelně informují rodiče o jejich dětech, domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání
- veškeré informace, které učitelka o dítěti získá, mají důvěrnou povahu a slouží jí výhradně pro porozumění dítěti a poskytování co nejkvalitnější pedagogické péče

Spolupráce s rodiči probíhá v několika rovinách:

6.1 Občanské sdružení Neznášek (zapsaný spolek Neznášek):

- je samostatnou právnickou osobou
- jde o dobrovolné sdružení rodičů žáků Základní školy a Mateřské školy Neznašov.
- Cílem sdružení je podílet se na úzké spolupráci s ředitelem a ostatními pedagogickými pracovníky a zaměstnanci na vytváření optimálních podmínek chodu této školy.

6.2 ve třídách:

- rodič má řadu možností účastnit se programu ve třídě – pozorovatel, asistent, pomoc při akcích mimo školu, zážitkové dílny
- konzultace s učitelkou, třídní schůzky

6.3 individuálně:

- každý rodič má právo a možnost kdykoli oslovit pedagogy i vedení školy (e-mailem, telefonicky, osobně)

6.4 rodiče mezi sebou:

- vznik nových přátelských vazeb mezi rodinami

6.5 škola očima rodiče:

- mohu se zajímat a nikdo se tomu nediví
- mohu být přítomen dění ve třídě
- mohu spolupracovat a zúčastňovat se projektů

6.6: škola očima dítěte:

- těším se do školy
- mohu být sám sebou
- jsem součástí kolektivu dětí, učím se spolupráci - dávat i přijímat
- mohu si vybrat z nabídky činností, učím se rozhodovat

7. Bezpečnost práce

Bezpečnost práce v MŠ se řídí platnými normami, vyhláškami a předpisy.

Proškolení zaměstnanců v oblasti BOZP se provádí **1x za rok**. Zajišťuje vedení Základní školy a Mateřské školy Neznašov.

Ředitel školy - zdravotník zotavovacích akcí s platným certifikátem Českého červeného kříže. Všichni zaměstnanci prochází pravidelně kurzem první pomoci.

Vzdělávací obsah

Obsah školního vzdělávacího programu MŠ Neznašov tvoří rámec, v němž si pedagogové samostatně vytvářejí vlastní třídní vzdělávací programy konkrétně přizpůsobené věkovým a individuálním zvláštnostem svěřených dětí.

Vzdělávací obsah slouží pedagogům jako východisko pro přípravu vzdělávací nabídky, která je dětem zprostředkována ve formě integrovaných bloků. Tyto bloky se vždy vztahují k určitému tématu, které vychází z potřeb a životní zkušenosti dětí. Zvolená témata či tematické části sledují dílčí vzdělávací cíle, vedoucí prostřednictvím nabídky konkrétních činností k rozvoji kompetencí dětí. V rámci jednotlivých témat mají učitelky dostatek prostoru pro využití vlastní kreativity při plánování činností, které přizpůsobují věkovému složení dětí jejich aktuálním potřebám a zájmu.

1. Cíle školy

Hlavním cílem naší mateřské školy je umožnit všem dětem celkový osobnostní rozvoj. Pro všechny děti vytváříme příjemné a bezpečné prostředí.

Dlouhodobé cíle školního vzdělávacího programu vycházejí ze vzdělávacích cílů RVP PV. Obecné záměry vzdělávání jsou vyjádřeny pomocí rámcových cílů, které se promítají do 5 vzdělávacích oblastí předškolního vzdělávání a získávají podobu cílů dílčích. Průběžné naplňování cílů směřuje k dosahování dílčích kompetencí, které jsou základem pro postupné budování kompetencí klíčových.

Rámcové cíle:

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské

Dílčí cíle a dílčí výstupy (dílčí poznatky, vědomosti, dovednosti, hodnoty a postoje) v oblastech předškolního vzdělávání:

Dítě a jeho tělo (oblast biologická):

- Lidské tělo a aktivní pohyb
- Sebeobsluha
- Zdravá výživa
- Bezpečnost a ochrana zdraví

Dítě a jeho psychika (oblast psychologická):

- Jazyk a řeč
- Prožívání – poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace
- Sebepojetí, city, vůle

Dítě a ten druhý (oblast interpersonální):

- Respekt a tolerance
- Komunikace
- Spolupráce

Dítě a společnost (oblast sociálně kulturní):

- Rodina a domov
- Škola mateřská a základní
- Obec a země

Dítě a svět (oblast environmentální):

- Souvislosti
- Vývoj a změna
- Rozmanitost
- Ovlivňování člověkem

Dílčí cíle vzdělávání jsou záměry pedagogické činnosti učitelky. Vyjadřují, kterým dovednostem, poznatkům a postojům bude učitelka věnovat pozornost, které úkoly si zadá, aby jejich realizací dítě dospívalo ke kompetencím odpovídajícím jeho věku.

Dílčí cíle jsou vytvořeny pro každou podoblast v každé z 5 oblastí vzdělávacího programu. Jednotlivé dílčí cíle se zpravidla nevztahují k jediné cílové kompetenci dítěte předškolního věku.

Dílčí cíle vzdělávání kombinujeme tak, aby se prolínaly v logických souvislostech a ve vzájemných vazbách. Tak se dítě jednou činností přibližuje k několika cílovým kompetencím současně.

Výčet dílčích cílů je otevřený, učitelkám mají dát dostatek podnětů pro vlastní práci.

Činnosti dětí – realizace:

Činnosti dětí jsou pro program Začít spolu prvořadou částí v jeho plánované i realizační části. Učitelka vedená svými plánovanými dílčími cíli a návrhy musí dokázat za aktivní spoluúčasti dětí konkrétní činnosti zvolit, stanovit a realizovat. Volba činností dětí by měla vždy vycházet z konkrétní situace, z momentálních potřeb dětí, z konkrétního prostředí, z dispozic učiteleka.

Kompetence dětí (ukazatele dosažených cílů vzdělávání):

Tyto ukazatele poskytují učitelce nezbytnou zpětnou vazbu. Evaluační indikátory jsou cenným vodítkem při získávání poznatků o dítěti i při průběžném ověřování účinků pedagogického působení na dítě.

Rizika ohrožující nebo znesnadňující proces vzdělávání – překážky:

Rizika jsou činitele nejrůznějšího původu. Pokud se vyskytnou a neodstraní, mohou zcela zásadním způsobem ohrozit, znesnadnit nebo znemožnit naše vzdělávací cíle. Rizika mají původ v okolnostech na nás nezávislých a i v těch, která z nás přímo vycházejí (chování, styl, přístup, kvalita práce). Ta jsou vážnější, ale můžeme je ovlivnit.

V předškolním věku dochází k rozvoji všech stránek dětské individuality v oblastech biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní a environmentální, do nichž je promítnut obsah vycházející ze vztahů k sobě samému, k ostatním lidem a ke světu. Nejdůležitější pro dítě jsou zážitky, prožitky a zkušenosti, během nichž získává: dovednosti, návyky, poznatky a vědomosti, postoje.

2. Oblast biologická (Dítě a jeho tělo)

Dílčí vzdělávací cíle:

- Uvědomění si vlastního těla, osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví
- Rozvoj pohybových schopností, hrubé a jemné motoriky
- Rozvoj a užívání všech smyslů
- Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Prožitky, zkušenosti:

- Přírozené pohybové činnosti, základy sportovních aktivit
- Manipulační činnosti
- Zdravotně zaměřené činnosti (pohybové, relaxační a dechová cvičení)
- Hudební a hudebně pohybové činnosti
- Smyslové a psychomotorické hry
- Konstruktivní a grafické činnosti
- Činnosti zaměřené na poznávání lidského těla
- Činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- Činnosti relaxační a odpočinkové
- Činnosti směřující k prevenci úrazů, nemoci, nezdravých návyků

Dovednosti:

- Správné držení těla
- Základní pohybové dovednosti a prostorová orientace
- Koordinace lokomoce, sladění pohybu s rytmem, hudbou
- Vědomé napodobování pohybu
- Ovládání dechového svalstva, sladění pohybu se zpěvem
- Vnímání a rozlišování pomocí všech smyslů
- Ovládání koordinace ruky a oka

- Ovládání jemné motoriky, zacházení s běžnými předměty

Návyky:

- Životospráva: pravidelnost toalety, spánku, bdění, činnosti a odpočinku (biorytmy)
- Zdravá výživa
- Hygienické návyky
- Sebeobsluha (stolování, oblékání, hygiena) a jednoduché pracovní úkony ve prospěch společnosti
- Potřeba přirozeného pohybu

Poznatky, vědomosti:

- Pojmenování částí těla, některých orgánů, znalost jejich funkce
- Povědomí o vývoji člověka, jak jsme přišli na svět
- Porozumění tělu, jeho pocitům, potřebám a ohrožením
- Co tělu prospívá a co mu škodí
- Význam péče o čistotu a zdraví
- Význam aktivního pohybu a zdravé výživy
- Způsoby ochrany zdraví a bezpečí

Postoje:

- Jsem svobodná, samostatná bytost s právy a povinnostmi.
- „Ve zdravém těle zdravý duch.“
- S úsměvem jde všechno líp.
- Přijímám svět pozitivně.
- Okolí mi vrací to, co do něj vysílám.

3. Oblast psychologická (Dítě a jeho psychika)

3.1 Jazyk a řeč:

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj řečových a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) a produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvní projev, vyjadřování)
- Rozvoj komunikativních dovedností
- Poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení a psaní, verbální a neverbální formy sdělování

Prožitky, zkušenosti:

- Společné diskuse, rozhovory, konverzace, vyprávění
- Komentování zážitků, vyřizování vzkazů
- Samostatný projev
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, hádanky, vokální činnosti
- Přednášení, recitace, dramatizace, zpěv
- Poslech pohádek, příběhů

- Grafické napodobování symbolů
- Prohlížení a „čtení“ knížek
- Poznávání a rozlišování zvuků
- Neverbální komunikace

Dovednosti, poznatky a vědomosti:

- Správná výslovnost
- Ovládání tempa a intonace řeči
- Pojmenování toho, čím jsme obklopeni
- Samostatné a smysluplné vyjadřování myšlenek, nápadů, pocitů
- Vedení rozhovoru
- Umění mimoslovní komunikace
- Porozumění slyšenému
- Formulace otázek a odpovědí
- Aktivní používání nových slov
- Reprodukce textů
- Pozorné sledování vyprávění, pohádky...
- Sluchové rozlišení první a poslední slabiky a hlásky ve slově
- Rozklad slov na slabiky
- Tvoření jednoduchého rýmu
- Vymýšlení synonym, homonym a antonym
- Rozlišování některých obrazných symbolů
- Znalost některých písmen a číslic

Návyky:

- Pozorné a soustředěné naslouchání (umět vyslechnout, neskákat do řeči, přihlásit se o slovo)
- Zájem o knížky, četbu, hudbu, divadlo, film

Postoje:

- Mám právo vyjádřit svůj názor, myšlenku, ale neméně důležité pro mne je i umět naslouchat druhým, zajímat se o to, co si myslí, čím žijí.

3.2 Prožívání – poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace:

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému
- Rozvoj paměti a pozornosti
- Kultivace představivosti a fantazie
- Rozvoj tvořivosti
- Posilování přirozených poznávacích citů
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech
- Základy pro práci s informacemi

Prožitky, zkušenosti:

- Přímé pozorování všech věcí a dějů kolem nás, rozhovory o výsledcích pozorování
- Záměrné pozorování
- Motivovaná manipulace s předměty a zkoumání
- Konkrétní operace s materiály
- Spontánní volné hry a experimenty s materiály
- Smyslové hry
- Námětové hry a činnosti
- Hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- Řešení myšlenkových a praktických problémů, hledání cest
- Hry procvičující paměť
- Činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků
- Poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů
- Činnosti procvičující orientaci v prostoru a rovině
- Seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou
- Přibližování časových pojmů a vztahů

Dovednosti, poznatky a vědomosti:

- Využívání všech smyslů
- Záměrné pozorování
- Záměrné soustředění na činnost, udržení pozornosti
- Poznání a pojmenování věcí a dějů kolem sebe
- Přemýšlení, uvažování, vyjádření myšlenky
- „Učení se“ podle pokynů a instrukcí
- Chápání základních číselných a matematických pojmů a praktické využívání této dovednosti
- Chápání prostorových pojmů a elementárních časových pojmů
- Učení se z paměti krátkým textům
- Řešení problémů, kreativní myšlení (nápady)
- Nalézání nových možností a způsobů řešení
- Vyjádření fantazie, představ v tvořivých činnostech

Návyky:

- Záměrné soustředění na svou vlastní činnost i činnost ve skupině
- Spolupráce se skupinou
- Záměrné udržení pozornosti
- Touha po nových informacích, zážitcích, „učení se“
- Pěstování živých a tvořivých sil v sobě

Postoje:

- Jsem individualita, která je součástí celku. Všechno, co se naučím, všechny mé znalosti a dovednosti pomohou na cestě životem nejen mně, ale i mému okolí (lidem, prostředí, Zemi...)

3.3 Sebepojetí, city, vůle:

Dílčí vzdělávací cíle:

- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- Získání relativní citové nezávislosti
- Schopnost sebeovládání
- Schopnost vytvářet, rozvíjet a prožívat citové vztahy
- Vyjadřování pocitů, dojmů a prožitků
- Kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- Schopnost záměrně řídit svoje chování

Prožitky, zkušenosti:

- Spontánní hry
- Činnosti pro radost
- Samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování, sebehodnocení
- Činnosti rozvíjející vůli, vytrvalost, sebeovládání
- Cvičení organizačních dovedností
- Estetické a tvůrčí aktivity
- Sledování příběhů obohacujících citový život dítěte
- Cvičení v projevování citů, v sebekontrolu a sebeovládání (sebekázni)
- Tématické hry (rodina, škola, přátelství...)
- Výlety za poznáním
- Poznávání různých lidských vlastností v činnostech
- Dramatické činnosti
- Činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama
- Sebeprožívání tělesné i duševní
- Záliba v mravném jednání a hodnotách

Dovednosti, poznatky a vědomosti:

- Zvládnutí dočasného odloučení od rodičů, samostatnost a aktivita bez jejich opory
- Rozhodování o volbě svých činností
- Sebeprosazování a seberegulece, ovládnutí svých emocí
- Přizpůsobování svého chování dané situaci
- Vyjádření nesouhlasu v situacích, které to vyžadují
- Uvědomění si vlastních možností a limitů
- Volní úsilí, soustředění se na činnost a její dokončení
- Organizování her
- Vyjádření prožitků (slovně, výtvarně, v hudebních a hudebně pohybových činnostech, dramatickou hrou...)
- Znalost vlastní identity, vlastní ceny
- Znalost vlastních potřeb, sklonů a zálib
- Povědomí o rozdílech mezi dítětem jako individualitou a jinými lidmi, o tom, že každý má svou identitu

Návyky:

- Hloubka prožívání
- Pěstování své živé vnitřní síly
- Pohotovost k pomoci druhým

Postoje:

- Jsem součástí rodiny, třídy, určitého společenství (komunity).
- Mohu se uplatnit a rozvinout prostřednictvím své živé vnitřní síly, ale především prostřednictvím ostatních lidí.
- Dobrá mysl, nálada, duševní pohoda, dobré smýšlení o druhých lidech ovlivňuje můj život, moje celkové zdraví – tělesné, duševní, duchovní a sociální

4. Oblast interpersonální (Dítě a ten druhý)

Dílčí cíle:

- Seznamování s pravidly chování
- Elementární poznatky, schopnosti a dovednosti pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- Posilování prosociálního chování
- Vytváření prosociálních postojů
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- Kooperativní dovednosti
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí

Prožitky a zkušenosti:

- Verbální a neverbální komunikační aktivity dítěte s ostatními dětmi a dospělými
- Sociální a interaktivní hry, hraní rolí
- Činnosti dramatické, hudební, hudebně pohybové výtvarné
- Společenské hry
- Společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- Kooperativní činnosti
- Společná setkávání, naslouchání a sdílení
- Činnosti podporující sblížování dětí a uvědomování si vztahů mezi nimi i vztahů mezi ostatními lidmi
- Hry a situace, které vedou k přijímání a respektování druhých
- Činnosti, které vedou k porozumění pravidlům společného soužití, spolupodílení se na vytváření těchto pravidel
- Činnosti, které vedou k ohleduplnosti vůči druhým
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije (rodina, třída, školka)
- Navozování situací, kdy se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i ostatních
- Poslech příběhů s etickým (morálním) ponaučením
- Vzorce chování a jednání

Dovednosti:

- Navazování kontaktů s dospělými, kteří o dítě pečují, vhodná komunikace, respekt
- Porozumění běžným projevům vyjádření emocí, nálad
- Přirozená komunikace s druhými dětmi, dětská přátelství
- Odmítnutí nepříjemné komunikace
- Uvědomění si vlastních práv ve vztahu k druhému, respekt k právům. Potřebám a přáním ostatních
- Uvědomění si toho, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- Uplatňování svých individuálních potřeb, přání a práv s ohledem na druhého, přijímání a uzavírání kompromisů, řešení konfliktů dohodou
- Spolupráce (kooperace) s ostatními
- Uplatnění se v různých situačních rolích
- Dodržování dohodnutých a pochopených pravidel soužití v dané skupině
- Ochrana před projevy násilí jiného dítěte
- Obezřetné chování při setkání s neznámými lidmi

Poznatky a vědomosti:

- O lidech
- O sociálních rolích
- O rozdílech mezi lidmi
- O pravidlech slušnosti ve smýšlení a jednání

Návyky:

- Respektování náklonnosti, tolerance, rozhodování a volby v mezilidských kontaktech a vztazích
- Zhodnocení volby
- Zdvořilé společenské chování

Postoje:

- Chovám se k lidem tak, jak bych chtěl/a, aby se oni chovali ke mně.
- Nelžu, nekradu, vracím vypůjčené.
- Mám úctu a důvěru k lidem.
- Nehledám na lidech zbytečně chyby.
- Jsem slušný/á a zdvořilý/á.
- Jsem snášenlivý/á a umím odpouštět.
- Mám rád/a lidi.

5. Oblast sociálně kulturní (Dítě a společnost)

Dílčí vzdělávací cíle:

- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření
- Porozumění základním projevům neverbální komunikace
- Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto prostředí, vnímat a přijímat jeho základní hodnoty
- Rozvoj základních společenských postojů, návyků a dovedností
- Schopnost projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně

- Aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí
- Povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- Základy aktivního postoje ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností
- Rozvoj společenského a estetického vkusu

Prožitky a zkušenosti:

- Setkávání se s pozitivními vzory chování a vztahů
- Činnosti a situace podporující bezproblémovou adaptaci dětí v MŠ
- Spoluvytváření jasných, smysluplných a srozumitelných pravidel společenského soužití ve skupině
- Společné hry a aktivity, na jejichž průběhu a výsledcích se mohou děti spolupodílet
- Společné netradiční zábavy a slavnosti
- Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební a hudebně pohybové vedoucí k estetickému vnímání a vyjadřování a třibení vkusu
- Receptivní slovesné, literární, dramatické činnosti
- Činnosti zaměřené na poznávání a rozlišování společenských rolí a osvojování si rolí
- Činnosti přibližující dětem pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty
- Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí
- Činnosti přibližující dětem svět umění a kultury, bohatství odkazu předků a lidových tradic
- Činnosti seznamující děti s rozmanitostí různých kultur

Dovednosti, poznatky, vědomosti:

- Pochopení, že každý má ve společenství, skupině svou roli
- Chování a jednání na základě svých pohnutek, ale s ohledem na druhé
- Začlenění mezi vrstevníky ve skupině, jejich respektování se všemi jejich zvláštnostmi a odlišnostmi
- Porozumění běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad ostatních
- Adaptace na život v MŠ, aktivní zvládnání požadavků
- Spoluvytváření pohody ve skupině
- Vyjednávání s dětmi a dospělými
- Vytvoření si představy o pravidlech chování a společenských normách, snaha o chování a jednání v duchu těchto představ
- Uvědomění si, že ne všichni respektují pravidla chování, odmítnutí společensky nežádoucího chování a ochrana před ním
- Vnímání uměleckých a kulturních podnětů, hodnocení zážitků
- Zachycení skutečnosti z okolí a vyjádření svých představ pomocí výtvarných dovedností a technik
- Vyjádření se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností

Návyky:

- Základní formy společenského chování ve styku s dospělými a dětmi
- Zdvořilé chování
- Dodržování pravidel her a jiných činností – fair play
- Šetrné zacházení s vlastními i cizími věcmi

Postoje:

- Využívám všechny hodnoty vytvořené minulými generacemi i lidmi v současné době k obohacení svého vnitřního života a k jeho dalšímu rozvoji.
- Uvědomuji si svoji identitu a svoji cenu a vím, že toho mohu v rámci svých možností a schopností pro ostatní spoustu udělat.
- Mám svůj podíl na tom, jaká panuje atmosféra ve společenství, jehož jsem členem.

6. Oblast environmentální (Dítě a svět)

Dílčí vzdělávací cíle:

- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- Elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a proměnách
- Poznávání jiných kultur
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou na prostředí působit pozitivně i negativně
- Vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- Úcta k životu ve všech formách
- Schopnost přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám
- Povědomí o vlastní sounáležitosti se světem

Prožitky, zkušenosti:

- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm
- Činnosti zaměřené k získávání praktické orientace v nejbližším okolí
- Sledování významných událostí v nejbližším okolí
- Poučení o možných nebezpečných situacích a způsobu ochrany
- Hry a činnosti s dopravní tematikou
- Praktické užívání technických přístrojů
- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního, společenského a kulturního prostředí
- Práce s obrazovými materiály, encyklopediemi a dalšími médii
- Praktické činnosti – experimentování, postřehy
- Pozorování všemi smysly
- Seznamování s elementárními reáliemi o naší zemi
- Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání různých ekosystémů
- Péče o životní prostředí

Dovednosti:

- Bezpečná orientace ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- Běžné činnosti a požadavky na dítě kladené, jednoduché praktické situace
- Přiměřené a bezpečné chování v blízkém i vzdálenějším okolí (prostředí) dítěte
- Uvědomování si nebezpečí, a jak se prakticky chránit
- Pozorování a hodnocení změn v nejbližším okolí

- Specifické dovednosti: při pobytu v přírodě, při ochrannářské činnosti, při pěstování rostlin, při péči o zvířata.

Poznatky vědomosti:

- O přírodě v okolí
- Co je příroda
- O složkách ekosystému v nejbližším okolí
- O možnostech ochrany a posilování vlastního zdraví
- Pochopení souvislosti mezi prospíváním rostlin a zvířat a naší péčí o n
- Poznávání lidských zásahů a dalších vlivů na přírodu a na zdraví člověka
- Elementární poznatky o okolním prostředí
- Elementární poznatky o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním a technickém prostředí
- Poznání, že svět má svůj řád, je rozmanitý a pozoruhodný
- Význam životního prostředí jako celku pro člověka

Návyky:

- Péče o prostředí, v němž žijeme
- Aktivní podíl na tvorbě prostředí a jeho ochraně
- Aktivní podíl na ochraně a obnově přírody

Postoje:

- Země, na které žijí, je součástí vesmíru. Jsem součástí její přírody.
- Mám schopnosti poznávat a chránit přírodu a prostředí, které mě obklopuje.
- Mám povinnost přírodě pomáhat.
- Mám povinnost zanechat svět neporušený i příštím generacím.

Třídní vzdělávací program – plánování

Třídní vzdělávací program vychází ze ŠVP a na jeho tvorbě se podílejí učitelky v jednotlivých třídách.

Čerpají z obsahu výchovně vzdělávací práce ŠVP „Co neznáš, vymyslíš“ (tématické celky a tématické části), který je pro ně závazným dokumentem, vycházejí z jeho dokonalé znalosti a znalosti RVP PV, ze svých zkušeností a praxe. Jako další zdroje informací při plánování a volbě činností s dětmi využívají odbornou literaturu a časopisy, metodické texty, odkazy na internetu, poznatky z DVPP, konzultace s kolegyněmi apod.

Při třídním plánování učitelky vychází z:

- témat jejich vzdělávacích cílů
- charakteristiky a věkového složení dětí ve třídě
- aktuální situace a potřeb
- zájmů dětí o určité činnosti
- diagnostiky individuálních potřeb a možností dětí
- prožitků dětí získaných běžným životem v MŠ
- prožitků z mimořádných akcí MŠ
- toho, co je nutné zopakovat, upevnit a z toho, co se nestačilo
- evaluace

Učitelky při třídním plánování zpracovávají zpravidla **týdenní bloky**, které většinou korespondují s jednotlivými tématickými částmi uvedenými v obsahové nabídce ŠVP. Jednotlivé tématické části se mohou podle potřeby logicky prolínat.

Učitelky si stanoví vzdělávací cíle a na ně pak aplikují plánované činnosti, nebo volí obrácený postup, kdy v naplánovaných činnostech hledají naplnění cílů ŠVP, eventuelně kombinují oba způsoby.

Způsob **zpracování třídního programu** a jeho rozsah není pevně vymezen. Vzhledem k tomu, že plán je pracovním materiálem učitelky, zpracovává si ho v takové podobě, která jí osobně nejvíce vyhovuje.

Vždy však musí obsahovat cíle, které učitelka sleduje, a nabídku činností, ve kterých je chce naplňovat.

S třídním vzdělávacím programem jsou aktuálně seznamováni rodiče dětí na nástěnkách v šatně a na webových stránkách školy.

Evaluační činnost mateřské školy

Cílem evaluace v naší MŠ je průběžné hodnocení kvality výchovně vzdělávacího procesu a jeho podmínek, hledání cest k řešení problémů a zvyšování kvality vzdělávání.

Obecná **kritéria kvality** stanoví RVP PV, ze kterého vyplývají cíle a předpokládané kompetence dětí, ke kterým by mělo předškolní vzdělávání směřovat. RVP PV dále určuje základní filozofii přístupu k dětem a metody a podmínky vzdělávání.

Proces evaluace probíhá ve 3 fázích:

1) Koncepce a plánování:

- důvod (předmět) evaluace – co budeme sledovat, na co se zaměříme
- motivace k řešení
- objasnění úkolu
- stanovení personální odpovědnosti při řešení úkolu (kdo bude evaluovat)
- výběr evaluačních nástrojů
- objasnění postupů
- objasnění informačních zdrojů
- dohoda o provedení a vyhodnocení (časový plán, rozvrh)

2) Prováděcí fáze:

- sběr informací
- příprava dat
- záznamy, dokumentace
- konzultace, diskuse, porady

3) Vyhodnocení:

- interpretace dat
- projednání výsledků a diskuse o nich

- objasnění zodpovědnosti (kdo, kdy a co pro to musí udělat)
- sjednocení cílů s konkrétními kroky

Při evaluaci budeme dodržovat tyto zásady:

- uvědomovat si nedostatky, nalézat a pojmenovávat zejména to, co se nám nedaří, co by se mělo zlepšit, změnit
- odhalovat a konkrétně pojmenovávat příčiny, proč tomu tak je
- volit nové, účinnější postupy a ty znovu zpětně ověřovat a následně vyhodnocovat
- hodnocené jevy porovnávat s cíli a podmínkami předškolního vzdělávání stanovenými RVP PV.

Oblasti evaluace:

U každé oblasti evaluace si stanovíme:

- Cíl = co hodnotíme
- Časový plán = kdy
- Nástroje = jak
- Odpovědnost = kdo

Každodenní hodnocení a sebehodnocení:

Cíl:	<ul style="list-style-type: none"> • Zpětná vazba o kvalitě každodenního působení na děti a připravenosti na práci s nimi
Časový plán:	<ul style="list-style-type: none"> • Denně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastní prožitek učitelky • Uspokojení z práce • Reakce dětí: zájem o činnost, soustředění, spokojenost • Společné hodnocení s dětmi • Zápisy do TVP, denních příprav, třídní knihy
Odpovědnost:	<ul style="list-style-type: none"> • Všechny učitelky

Evaluace tématické části (týdenního plánu):

Cíl:	<ul style="list-style-type: none"> • Prověřit naplnění stanovených záměrů a cílů
Časový plán:	<ul style="list-style-type: none"> • Po ukončení realizace dané tématické části, 1x za týden
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastní pocity učitelky • Reakce dětí • Společné hodnocení s dětmi • Ohlasy rodičů • Zápisy v TVP a třídní knize • Konzultace učitelek ve třídě
Odpovědnost:	<ul style="list-style-type: none"> • Všechny učitelky

Evaluace tématického celku:

Cíl:	<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotit soulad vytvořených tematických částí, vyhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky • Stanovit příp. opatření pro realizaci dalšího tematického celku
Časový plán:	<ul style="list-style-type: none"> • Po ukončení realizace tematického celku
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> • Konfrontace s ŠVP a RVP PV • Konzultace učitelek ve třídě • Dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte • Pedagogické porady • Záznam do TVP
Odpovědnost:	<ul style="list-style-type: none"> • Všechny učitelky

Evaluace výchovně vzdělávací práce ve třídě:

Cíl:	<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnocení vlastního průběhu a výsledků vzdělávání • Z hlediska používaných metod a forem práce v kontextu s RVP PV
Časový plán:	<ul style="list-style-type: none"> • Průběžně • Vyhodnocení 1x ročně (květen)
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring • Hospitace a vzájemné hospitace učitelek • Konzultace učitelek • Uplatňování poznatků z DVPP • Pedagogické porady • Konzultace s rodiči • Dotazníky + výstup • Diagnostika dětských prací • Záznamy o dětech • Stanovení opatření • Sebehodnocení dětí • Sebehodnocení učitelky
Odpovědnost:	<ul style="list-style-type: none"> • Učitelky • Děti • Rodiče

Osobní rozvoj učitelek (autoevaluace):

Cíl:	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci • Autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu i ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu
Časový plán:	<ul style="list-style-type: none"> • Průběžně • Vyhodnocení 2x ročně (leden, červen)

Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> • Sebereflexe • Konzultace • Pedagogické porady • Hospitace • Monitoring • Záznamy o přínosu vzdělávacích akcí
Odpovědnost:	<ul style="list-style-type: none"> • Všechny učitelky

Hodnocení dětí:

Cíl:	<ul style="list-style-type: none"> • Hodnotit vývojové pokroky jednotlivých dětí • Včas diagnostikovat případné problémy
Časový plán:	<ul style="list-style-type: none"> • Převážně průběžně • Dle aktuální situace a potřeby
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> • Konzultace učitelek • Konzultace s rodiči • Konzultace s odborníky (PPP, speciální pedagog, pediatr, logoped) • Diagnostika dětských prací • Cílené pozorování • Formulář pro vstupní diagnostiku dítěte • Záznamy o dítěti – na základě diagnostiky a pozorování • Vedení portfolia • Stanovení případných opatření
Odpovědnost:	<ul style="list-style-type: none"> • Všechny učitelky

Evaluace podmínek vzdělávání daných školním vzdělávacím programem:

Cíl:	<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotit aktuální podmínky vzdělávání vzhledem k ŠVP a ve vztahu k naplnění cílů RVP PV
Časový plán	<ul style="list-style-type: none"> • Průběžně • Vyhodnocení 1x ročně (květen)
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring • Hospitace • Kontrolní činnost • Pedagogické a provozní porady a zápisy z nich • Konzultace • Dotazníky ohlasu rodičů
Odpovědnost:	<ul style="list-style-type: none"> • Všichni zaměstnanci dle místa pracovní působnosti

Evaluace souladu TVP – ŠVP – RVP PV:

Cíl:	<ul style="list-style-type: none"> • Ověřit soulad TVP – ŠVP – RVP PV • Hodnocení naplňování záměrů a cílů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce a dalšího programu MŠ
Časový plán:	<ul style="list-style-type: none"> • Průběžně • Vyhodnocení 1x ročně (červen)

Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring • Hospitace a záznamy konzultace • Pedagogické porady • Přehledy o rozvoji dětí • Webové stránky MŠ • Autoevaluace učitelek • Vlastní hodnocení MŠ
Odpovědnost:	<ul style="list-style-type: none"> • Všechny učitelky

Evaluace personálních podmínek:

Cíl:	<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů ŠVP a RVP PV • Kvalifikovanost pedagogického týmu • Efektivita dalšího personálního zabezpečení (ŠJ, úklid) • Profesionalita zaměstnanců
Časový plán:	<ul style="list-style-type: none"> • Průběžně • Vyhodnocení 1x ročně (květen-červen)
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrolní činnost • Hospitace • Pedagogické a provozní porady • Konzultace a diskuse • Dotazníky
Odpovědnost:	<ul style="list-style-type: none"> • Vedoucí učitelka MŠ • Vedoucí ŠJ

Výroční zpráva:

Cíl:	<ul style="list-style-type: none"> • Zmapovat podmínky MŠ (personální, materiální) • Zhodnotit kvalitu výchovně vzdělávací práce MŠ • Pro potřeby zřizovatele
Časový plán:	<ul style="list-style-type: none"> • 1x ročně (červenec)
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring • Evaluace TVP, ŠVP • Autoevaluace učitelek • Uplatňování poznatků z DVPP • Evaluace podmínek vzdělávání v MŠ • Evaluace personálních podmínek • Odezvy rodičů na činnost MŠ
Odpovědnost:	<ul style="list-style-type: none"> • Vedoucí učitelka MŠ

Obsah výchovně vzdělávací práce ve školním vzdělávacím programu „Co neznáš, vymyslíš“

Obsah výchovně vzdělávací práce ve školním vzdělávacím programu „Co neznáš, vymyslíš“ je zpracován do 8 tematických celků.

Každý celek se skládá z několika **tematických částí**, ve kterých jsou obsaženy hlavní cíle, kompetence dětí a příklady jejich činností v pěti oblastech předškolního vzdělávání.

Tato část školního vzdělávacího programu je závazným východiskem pro tvoření třídních vzdělávacích plánů.

Tematické celky a jejich části jsou časově neomezené. Učitelky při jejich rozpracování do třídních vzdělávacích programů (plánů) vycházejí z aktuální situace ve svých třídách.

Přehled jednotlivých tematických celků a tematických částí ve školním vzdělávacím programu

1. tematický celek: Kdo jsem já a kdo jsi ty

- Já a ty
- Co už umím
- Proč tu jsem
- Aby nám tu bylo dobře
- Moje cesta do školky

2. tematický celek: Všichni někam patříme

- Moje rodina
- Moje školka, třída, škola
- Každý něco dělá
- Kde bydlím
- Širší společenství lidí

3. tematický celek: Barevná zahrada

- Zahrada
- Příroda kolem nás
- Počasí
- Péče o zdraví
- Co děláme celý den
- Barvy podzimu

4. tématický celek: Těšíme se na Vánoce

- Čas adventu – čas těšení a příprav
- Já a moje rodina
- Já a moji kamarádi

5. tématický celek: Pohádková zima

- Přichází nový rok
- Svět pohádek

6. tématický celek: Čas sněhu a ledu

- Zima za oknem
- Zimní hry a sporty
- Tradice

7. tématický celek: Jarní probuzení

- Příroda se probouzí
- Velikonoce
- Domácí zvířata a jejich mláďata
- Dubnové tradice

8. tématický celek: Objevujeme svět

- Žijeme na Zemi
- Aby nám bylo dobře na světě
- Jedeme na prázdniny

Průběžné cíle výchovně vzdělávací práce

Prolínají celým výchovně vzdělávacím procesem a nedají se plánovat v rámci jednotlivých tematických celků a jejich částí.

Ukazateli jejich plnění jsou předpokládané kompetence dětí.

Tématické celky a tématické části

Tématický celek: Kdo jsem já a kdo jsi ty

Východiska:

- Nástup nových dětí do školky
- Změny v uspořádání třídy
- Obnova starých a utváření nových vztahů (dítě-dítě, dítě-učitelka)
- Změny sociální role starších dětí, vyšší požadavky na starší děti
- Postupné stanovování pravidel života ve školce

Tématické části:	
Já a ty	<ul style="list-style-type: none"> • Seznamování mezi sebou • Rozvíjení vztahů, komunikace • Adaptace • Identifikace s vlastním „já“
Proč tu jsem	<ul style="list-style-type: none"> • Zaměstnání rodičů • Hledání nových kamarádů • Možnost něco pěkného prožít a něco se naučit
Co už umím	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjení her • Návyky: hygiena, sebeobsluha, oblékání • Správné návyky související se stravováním
Aby nám tu bylo dobře	<ul style="list-style-type: none"> • Seznamování s uspořádáním třídy, zahrady, prostředím a personálem celé MŠ • Výzdoba MŠ • Vytvoření pravidel soužití, vytváření vztahů mezi dětmi navzájem a vztahů dětí s dospělými
Moje cesta do školky	<ul style="list-style-type: none"> • Nejbližší okolí školky • Místo, kde bydlím • Moje cesta do školky • Významná místa v nejbližším okolí z pohledu dítěte • Bezpečnost při vycházkách • Dopravní značky, dopravní prostředky

Obsah výchovně vzdělávací práce:

1) Oblast biologická:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Znat způsoby a prakticky zvládnout úkony osobní hygieny a sebeobsluhy • Vědět o významu osobní hygieny pro zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • Popisovat jednotlivé činnosti osobní hygieny a způsob jejich provádění • Samostatně se 	<ul style="list-style-type: none"> • Každodenní provádění pravidelně se opakujících úkonů hygieny, sebeobsluhy a stravování • Pohybové hry • Námětové hry a

<ul style="list-style-type: none"> • Mít potřebu čistého zevnějšku a úpravy • Samostatně se chovat při stolování, kulturně stolovat • Pěstovat správné návyky související se stravováním • Seznamovat děti s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví při pobytu v MŠ • Znat pravidla bezpečného chování při vycházkách • Seznamovat děti s pravidly soužití v MŠ 	<p>převlékat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sledovat svůj zevnějšek, upravit se podle potřeby • Udržovat své věci v pořádku • Samostatně jíst přiměřeně věku • Určit si velikost porce • Prostírat, uklízet si nádobí • Vyjadřovat své potřeby • Říci si o pomoc • Uvědomovat si, co je nebezpečné a nezdravé • Správně přecházet přes ulici • Dodržovat dohodnutá pravidla chování • Dodržovat správné postupy při manipulaci s předměty 	<p>pracovní činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Smyslové hry • Spontánní pohybové aktivity • Dramatické hry a cvičení (prostorové cítění a orientace) • Pomoc mladším dětem • Diskuse o výživě a stravování • Hledání odpovědi na otázky typu „Co by se stalo, kdyby...“ • Hry na zahradě, pobyt v přírodě • Návčik bezpečné chůze po chodníku a přecházení silnice • Tématické vycházky
--	--	---

2) Oblast psychologická:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Záměrně vnímat a znát názvy věcí, jevů a rozumět obsahu názvů • Orientovat se v prostoru a čase • Mít představu, že city souvisí s tělesnými projevy (pláč, strach, smutek, radost...), vědět, že sdělení pocitů dítěti pomáhá • Chovat se s empatií k ostatním dětem 	<ul style="list-style-type: none"> • Určovat a pojmenovávat věci ve svém okolí • Pozorovat dění kolem sebe • Ukázat, co je nahoře, dole, vpravo, vlevo, uprostřed, v rovině v prostoru • Určit, co je dál, co je blíž • Určit jednotlivé časové úseky během dne a dny v týdnu • Rozlišit a pojmenovat podle výrazu obličeje, držení těla, podle hlasu a způsobu řeči jednotlivé emoční stavy 	<ul style="list-style-type: none"> • Dramatické cvičení a hry (rozvoj představivosti, tvořivosti, soustředění, neverbální komunikace, vnímání, skupinové cítění), (na jména, rozvoj smyslů, podporu sebevědomí, sebezpozorování, uvědomování si sebe samého) • Hry s básničkami, říkadly, písněmi, hudební činnosti • Jazykové hry • Námětové hry: různé činnosti: na rodinu, učitelku...

<ul style="list-style-type: none"> • Mít představu o tom, kdo jsem • Umět se představit • Snižovat závislost na dospělém • Své chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si různé sociální role • Učit se hodnotit své chování 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádřit city a prožitky společensky přijatelnými způsoby • Nevysmívat se ostatním • Snažit se utišit negativní city druhých • Znat jméno a příjmení, reagovat na různé podoby svého jména • Popsat některé svoje vlastnosti • Respektovat pravidla soužití • Požádat o pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslouchání: příběhy, pohádky • Výtvarné činnosti • Autoportrét • Komunitní kruhy • Relaxační chvílky • Rozlišování emočních stavů podle tělesných projevů (výraz obličeje ...) • Řešení vzniklých konfliktů podle dohodnutých pravidel • Vyjadřování pocitů slovem, hrou, pohybem, zpěvem, kresbou, malbou • Pozorování činnosti dospělých • Vyprávění zážitků
--	---	--

3) Oblast interpersonální:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Chápat, že lidé jsou různí a chovají se různě • Chtít porozumět projevům druhých • Dodržovat základní společenské normy komunikace • Záměrně naslouchat • Rozumět projevům neverbální komunikace • Umět srozumitelně vyjádřit myšlenku a formulovat otázku • Znat dohodnutá pravidla společenského soužití ve skupině • Znat pravidla zdvořilého chování 	<ul style="list-style-type: none"> • Nevyhýbat se kontaktu s dětmi a dospělými • Reagovat na projev druhých • Chovat se přátelsky k dětem • Ustoupit a slevit ze svých požadavků (Nejsem tady sám) • Dodržovat základní pravidla komunikace a slušného chování podílet se na vytváření pravidel společenského soužití a neporušovat je 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné a hudební činnosti a hry • Komunitní kruhy • Kooperativní hry • Práce s literárními texty a obrazovým materiálem • Vyprávění vlastních zážitků • Řešení modelových situací (např. Nikdo si se mnou nechce hrát) • Vedení dialogu prostřednictvím loutek a zástupných předmětů • Dramatická cvičení (rozvoj komunikace verbální i neverbální, rozvoj vztahů ve dvojici, ve skupině) • Námětové a pohybové hry

4 Oblast sociálně kulturní:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatnit své dovednosti ve prospěch skupiny • Orientovat se v prostoru, každodenním provozu MŠ a v činnostech jednotlivých zaměstnanců • Vědět, že MŠ je společenství, ve kterém platí dohodnutá pravidla, a ta respektovat • Spoluvytvářet prostředí pohody ve třídě • Vytvořit pozitivní vztah k MŠ • Znát okolí MŠ • Znát cestu z domova do MŠ 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyprávět zážitky • Umět se pohybovat po budově MŠ • Oslovovat děti ve třídě jménem, správně oslovovat zaměstnance MŠ • Uklízet po sobě a pomáhat s úklidem po jiných • Dodržovat společně vytvořená pravidla • Rozvíjet humorné situace • Vylepšovat prostředí třídy • Pomáhat druhým • Přicházet do MŠ s pozitivním očekáváním • Vyhledávat společnost dětí • Obracet se s důvěrou na učitelku a ostatní dospělé • Vyjmenovat členy rodiny, všímat si dění v rodině • Správně pojmenovat některá místa v okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • Námětové hry: domov, školka • Práce s literárními texty • Prohlížení fotografií • Úklidové práce a pravidelné vykonávání určitých povinností • Improvizované hraní divadla • Pozorování činnosti zaměstnanců MŠ, výtvarné a hudební činnosti • Komunitní kruhy • Kladení otázek a hledání odpovědí • Tematické vycházky a výlety

5 Oblast environmentální:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Přizpůsobovat své chování tomu, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví společenství, v němž dítě žije 	<ul style="list-style-type: none"> • Zacházet adekvátně s předměty • Pečovat o vzhled třídy, MŠ a nejbližšího okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • Třídění odpadů • Hry a experimenty zaměřené na jevy probíhající v čase • Práce s literárními

<ul style="list-style-type: none"> • Pěstovat v dětech pocit sounáležitosti s přírodou • Vědět, že vše se vyvíjí a mění 	<ul style="list-style-type: none"> • Posuzovat lidské aktivity z hlediska jejich důsledku pro kvalitu prostředí, přírody • Znat důsledky aktivit lidí s dětmi ve vztahu ke zdraví • Všimnout si nepořádku kolem sebe, v okolí MŠ • Najít podobnosti i odlišnosti těla, osobních vlastností a projevů mezi dětmi ve třídě • Vědět, jak probíhá život z hlediska vývoje 	<p>texty</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hledání otázek a odpovědí • Pozorování a třídění • Činnosti a hry výtvarné, hudební a pohybové • Vyprávění zážitků z prázdninových cest • Prohlížení fotografií dětí • Záměrné pozorování na vycházkách
---	--	---

Tématický celek: Všichni někam patříme

Východiska:

- Dítě je součástí širšího společenství a prostředí, ve kterém by se mělo orientovat a naučit se v něm žít

Tématické části:	
Moje rodina	<ul style="list-style-type: none"> • Máma, táta, sourozenci, jejich místo v rodině, vztahy • Širší rodina
Moje školka, třída, škola	<ul style="list-style-type: none"> • Každý tu má své místo • Práce zaměstnanců MŠ • Vztahy v MŠ
Každý něco dělá	<ul style="list-style-type: none"> • Profese • Koníčky, zájmy • Maminky na mateřské dovolené, důchodci
Kde bydlím	<ul style="list-style-type: none"> • Poznávání nejbližšího okolí (nákup, pošta, ...) • Možnost výletů do širšího okolí
Širší společenství lidí	<ul style="list-style-type: none"> • Tolerance k lidem, kteří se liší • Nebezpečí – zlí lidé

Obsah výchovně vzdělávací práce:

1) Oblast biologická:

Cíle.	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Vědět, že se člověk v průběhu času mění	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišovat jednotlivé fáze lidského života • Vědět, ve které fázi lidského života dítě je a která bude následovat	<ul style="list-style-type: none"> • Mapování a měření těla • Práce s obrazovým materiálem, porovnávání obrázků • Dramatické hry a cvičení

2) Oblast psychologická:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Vnímat a znát názvy věcí, jevů, dějů, rozumět obsahu názvů • Rozlišit a pojmenovat vlastnosti a kvalitu věcí, vztahy mezi nimi (barva, tvar, povrch, množství, velikost, druhy materiálů) • Skládat části do celků a rozkládat celek na části • Rozlišovat směry a vzdálenosti, orientovat se v prostoru • Orientovat se v čase • Zajímat se o lidské činnosti, dostupná povolání a koníčky lidí	<ul style="list-style-type: none"> • Správně určit a pojmenovat věci a jevy v okolí • Pozorovat dění kolem sebe • Správně třídit, přiřazovat věci podle barvy, tvaru, velikosti, materiálu, množství • Seřadit předměty podle velikosti • Stavět z konstruktivních stavebnic podle předlohy a fantazie • Skládat puzzle, obrázky, mozaiky • Pracovat podle vzoru • Orientovat se v prostoru • Řešit bludiště • Dokončit příběh • Doplnovat slova v písni • Vyprávět zážitky • Vědět, jaké činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Dramatická cvičení • Námětové hry: na rodinu, na cestování, na profese • Hry s básněmi, říkadly a písněmi • Hry s hledáním shody a rozdílů • Jazykové hry na rozšíření slovní zásoby, vytváření významových kategorií • Konstruování z různých materiálů a stavebnic • Konstruktivní hry, doplňovačky, labyrinty • Naslouchání příběhům a pohádkám • Hudební činnosti • Rozhovory s dětmi • Pozorování lidí při práci a jiných činnostech • Komunitní kruhy

<ul style="list-style-type: none"> • Poznat shodu, podobnosti a rozdíl • Poznat výjimky z řádu, ze série • Uvědomovat si různost projevů citového života • Chovat se s empatií a respektem k druhým • Mít představu o vlastní osobě • Svě chování přizpůsobovat sociální skupině • Rozlišit činnosti, které může dítě dělat samo a které mohou vykonávat jen dospělí • Vážít si sebe a druhých pro to, co umí 	<p>souvisí s profesí rodičů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znat koníčky členů rodiny • Vědět, proč někteří dospělí nechodí do zaměstnání • Vyhledat rozdíl v řadě podobných předmětů • Pracovat podle předlohy • Mít pochopení pro druhé • Popsat svoje tělo a některé jeho vlastnosti • Znat jméno a příjmení své, svých rodičů a sourozenců • Nedělat činnosti, které přísluší jen dospělým 	<ul style="list-style-type: none"> • Relaxační chvílky • Vyjadřování pocitů slovem, hrou, zpěvem, kresbou
---	---	---

3) Oblast interpersonální:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Chápat, že lidé jsou různí a chovají se různě • Chtít porozumět projevům druhých • Vnímat lidi s jejich odlišnostmi tělesnými, rasovými, kulturními a povahovými jako přirozený stav • Uznávat práva druhých 	<ul style="list-style-type: none"> • Neodmítat kontakt s dítětem z důvodu jeho odlišnosti • Všítat si projevů citů, chování, jednání druhých a reagovat na ně • Zajímat se o lidi různých kultur • Chovat se přátelsky ke všem dětem, neodsuzovat odlišnosti neposmívat se jiným • Umět ustoupit a slevit ze svých požadavků 	<ul style="list-style-type: none"> • Činnosti a hry výtvarné a hudební • Výstavky výtvarných prací • Komunitní kruhy • Kooperativní hry • Prohlížení fotografií a obrázků ze života jiných kultur • Využívání encyklopedií, mapy • Vyprávění zážitků vedení dialogu prostřednictvím loutek a zástupných předmětů • Dramatická cvičení

<ul style="list-style-type: none"> • Vytvářet bohatou slovní zásobu, správně vyslovovat • Znat dohodnutá pravidla společného soužití ve skupině • Vědět, že kontakty s některými dospělými mohou být nebezpečné • Postarat se o sebe a o druhé podle svých sil, projevit porozumění a cit • Chtít spolupracovat ve skupině 	<ul style="list-style-type: none"> • Neprosazovat se na úkor druhého • Užívat bohatý slovník, souvisle se vyjadřovat, správně vyslovovat • Podílet se na vytváření pravidel společného soužití a dodržovat je • Dokázat pojmenovat pravidlo, které bylo porušeno • Starat se o mladší děti a pomáhat jim • Snažit se o dokončení společného úkolu 	<ul style="list-style-type: none"> • Hry zaměřené na rozvoj řeči • Vymýšlení příběhů, pohádek • Kreslení piktogramů pravidel soužití ve skupině • Námětové hry • Pohybové hry
---	---	--

4) Oblast sociálně kulturní:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Vědět, kdo všechno patří do rodiny, znát nejbližší příbuzenské vazby • Vědět, jak dítě přichází na svět • Vědět, co jednotliví členové rodiny dělají, znát jejich činnosti doma i v zaměstnání • Umět udělat radost jednotlivým členům rodiny • Orientovat se v prostoru, v každodenním provozu MŠ a činnostech jednotlivých zaměstnanců • Respektovat dohodnutá pravidla soužití • Spoluvytvářet prostředí pohody v MŠ • Vytvořit pozitivní vztah k MŠ 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyprávět zážitky z domova • Vyjmenovat členy rodiny, znát jejich jména • Provádět některé domácí činnosti • Chystat překvapení pro členy rodiny • Orientovat se v prostoru a provozu MŠ, znát značky dětí vyřizovat vzkazy, vědět, co kam patří... • Dodržovat společně vytvořená pravidla • Rozvíjet humorné situace • Vylepšovat prostředí třídy • Přicházet do MŠ s pozitivním očekáváním 	<ul style="list-style-type: none"> • Námětové hry na domov v různých situacích, na školu, na různá povolání • Práce s literárními texty • Prohlížení rodinných fotografií • Prohlížení třídních a školních fotografií • Společné činnosti dětí a rodičů doma, v MŠ • Výtvarné činnosti: náš dům, Naše rodina... • Využívání encyklopedií • Návštěva v ZŠ • Pravidelné vykonávání určitých povinností • Tvorba narozeninového kalendáře • Zpěv, tanec, hra na

<ul style="list-style-type: none"> • Mít představu o roli školáka • Vědět, ve které obci žijeme • Znat cestu z domova do MŠ 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledávat společnost dětí • Obracet se s důvěrou na učitelku a ostatní dospělé • Vyprávět o MŠ s pocitem sounáležitosti • Znat cestu k ZŠ • Poznat školu zevnitř těšit se do školy • Znat jméno obce, svou adresu • Správně pojmenovat instituce v obci • Dovést děti z MŠ ke svému domovu 	<p>nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Návštěva školního hřiště ZŠ, budovy • Tématické vycházky a výlety do okolí (př. Stezka neznašovského kohouta) • Práce s plánkem obce
--	--	--

5) Oblast environmentální:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Vědět, kde žijeme, jaké ekosystémy nás obklopují • Vědět, že vše se časem vyvíjí a proměňuje • Pozorovat přítomné děje kolem sebe a jejich změny, zjišťovat příčiny změn • Vědět o podobnostech i odlišnostech věcí a jevů, které nás obklopují • Vnímat odlišnosti jako přirozený stav • Vědět, že člověk svými činnostmi může ovlivňuje zdraví své i okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • Znat nejbližší prostředí • Znat pravidla bezpečnosti vědě o možném negativním vlivu některých dopravních prostředků na životní prostředí • Vědět, jak probíhá život člověka z hlediska růstu, vývoje a stárnutí • Vědět, jak se měří čas • Třídit, řadit, uspořádat do celků předměty, obrázky • Všimát si odlišností, porovnávat • Posuzovat lidské činnosti z hlediska jejich významu a důsledků pro lidi, přírodu a životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Projekty péče o prostředí třídy, MŠ a okolí • Tématické vycházky • Zaměřené pozorování skutečných věcí, jevů a dějů v přirozených podmínkách • Experimenty zaměřené na jevy probíhající v čase • Porovnávání a třídění • Pozorování lidí v různých stadiích života • Práce s literárními texty, obrázky a encyklopediemi • Činnosti a hry pohybové, výtvarné, pracovní, hudební • Pozorování stavu životního prostředí • Diskuse ve skupině dramatické hry řešení modelových situací

Tématický celek: Barevná zahrada

Východiska:

- Období dozrávání
- Změny v přírodě (rostliny, zvířata, odlet ptáků do teplých krajín)
- Barvy podzimu
- Změny počasí, změny v oblékání
- Krácení dne, prodlužování noci – změna životního rytmu a aktivit lidí
- Rizika zvýšené nemocnosti
- Podzimní tradice: posvícení a hody, Dušičky, Svatý Martin

Tématické části:	
Zahrada	<ul style="list-style-type: none"> • Zahrada se připravuje ke spánku • Sklizeň ovoce a zeleniny • Práce na zahradě
Počasí a příroda kolem nás	<ul style="list-style-type: none"> • Změny počasí na podzim • Oblékání ve vztahu k podzimnímu počasí • Změny v přírodě • Poznávání zvířat, jejich života, odlet stěhovavých ptáků
Péče o zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Poznávám své tělo • Moje zdraví • Otázky prevence nemocí
Co děláme celý den	<ul style="list-style-type: none"> • Časové vztahy: během dne i delší časové úseky • Změny rytmu života na podzim • Předměty denní potřeby, hračky • Činnosti lidí – řemesla, profese
Barvy podzimu	<ul style="list-style-type: none"> • Seznamování dětí s lidovými tradicemi a svátky podzimního období • Rozvíjení fantazie dětí • Estetické činnosti • Drakiáda

Obsah výchovně vzdělávací práce:

1) Oblast biologická:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Znat názvy ovoce, zeleniny a dalších plodin • Znat důsledky požívání ovoce a zeleniny pro zdraví a neodmítat je 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznávat podle vůně, chutě a hmatu jednotlivé druhy ovoce a zeleniny, rozlišovat velikost, barvu, tvar, počet • Znat postupy přípravy 	<ul style="list-style-type: none"> • Hry námětové (na obchod, na lékaře), smyslové (určit chuť, barvu, vůni ovoce a zeleniny), psychomotorické, dramatické

<ul style="list-style-type: none"> • Chápat souvislost mezi příčinou a následkem při ochraně zdraví, zajímat se o udržování svého těla ve zdraví • Vědět, jak předcházet nemoci • Rozvíjet všechny smysly 	<p>jednoduchých jídel z ovoce a zeleniny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provádět aktivně činnosti podporující zdraví (pohyb, hygiena, zdravá výživa) • Vědět, jak se chovat při infekčních onemocněních (kašláni, smrkání...) 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné a pracovní činnosti (vytrhávání, stříhání, lepení, kreslení, modelování, skládání papíru) • Manipulace s ovocem a zeleninou • Příprava jednoduchých pokrmů z ovoce a zeleniny • Výstavky ovoce a zeleniny • Diskuse o výživě • Vyhledávání souvislostí mezi výživou a zdravím, otázky typu Co se stane, když... • Práce s literárními texty a obrázky • Využívání encyklopedií • Hádanky • Třídění a přiřazování • Pobyt v přírodě, tématické vycházky • Pohybové, hudební a hudebně pohybové činnosti • Dechová cvičení jako prevence respiračních onemocnění, relaxační chvílky
--	---	--

2) Oblast psychologická:

Cíle.	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Vnímat a znát názvy věcí, dějů a jevů a rozumět obsahu názvů • Rozlišit a pojmenovat vlastnosti a kvalitu věcí a vztahy mezi nimi (barva, tvar, velikost, povrch, množství) • Skládat části do celků a rozkládat celek na části • Poznat shodu, 	<ul style="list-style-type: none"> • Správně určit a pojmenovat věci a jevy ve svém okolí • Správně třídít věci podle tvaru, velikosti, materiálu, účelu, množství • Vyhledat shodu a rozdíly • Řešit úlohy na určení 	<ul style="list-style-type: none"> • Experimenty s přírodninami, materiály a rostlinami • Výtvarné a pracovní činnosti: práce s přírodninami, hra s barvou, zpracování různých materiálů • Jazykové hry na rozšíření slovní zásoby, vytváření významových kategorií

<p>podobnost, rozdíl</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvářet logické souvislosti a celky • Orientovat se v čase • Zajímat se o lidské činnosti a dostupná povolání • Všítat si věci a lidí kolem sebe, sdělovat postřehy • Rozvíjet zvědavost dětí • Vytvářet představy a rozvíjet fantazii • Chápat rozdíl mezi skutečností zobrazovanou, reálnou a symbolickou • Pochopit a zapamatovat si krátký literární text a příběh 	<p>časového sledu událostí, vyjmenovat dny v týdnu, části dne a s tím související činnosti lidí a dětí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vědět, jaké činnosti souvisí s profesí rodičů a řemesly lidí • Klást otázky • Vyjadřovat své postřehy pohybem, slovně, výtvarnými a hudebními činnostmi • Vymýšlet příběhy • Všítat si svých pocitů, emocí a nálad, a to i negativních a neostýchat se o nich hovořit • Přednášet říkadla, básničky 	<ul style="list-style-type: none"> • Hry se skládačkami: puzzle, mozaiky, doplňovačky • Konstruování • Řazení obrázků podle děje • Námětové hry na různé profese • Pozorování lidí při práci • Naslouchání příběhům a pohádkám • Vyprávění příběhů a pohádek podle obrázků • Dramatické hry a cvičení: rozvoj představivosti a fantazie, tvořivosti, soustředění, paměti • Práce s literárními texty
---	---	---

3) Oblast interpersonální:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Vytvářet bohatou slovní zásobu, usilovat o správnou výslovnost v rámci usnadnění komunikace s lidmi • Chtít spolupracovat ve skupině a se skupinou 	<ul style="list-style-type: none"> • Souvisle se vyjadřovat • Chtít se vyjádřit, ptát se, naslouchat, dorozumět se • Sdělovat prožitky • Domlouvat se, vyjednávat • Umět přijmout úkol, vyvíjet snahu o jeho společné dokončení 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunitní kruhy • Vedení dialogu s loutkami nebo zástupnými předměty • Vyprávění vlastních zážitků • Dramatická cvičení na rozvoj komunikace verbální i neverbální • Hry zaměřené na rozvoj řeči, gymnastika mluvidel, dechová a artikulační cvičení, skládání rýmů • Činnosti a hry výtvarné a hudební • Kooperativní hry

		<ul style="list-style-type: none"> • Řešení modelových situací
--	--	---

4) Oblast sociálně kulturní:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Znat činnosti členů rodiny v zaměstnání i doma • Orientovat se v činnostech jednotlivých zaměstnanců MŠ vzhledem k jejich profesím • Vědět o tradicích, zvycích a slavnostech vztahujících se k období podzimu 	<ul style="list-style-type: none"> • Hovořit o své rodině (vztahy, činnosti, profese) znát práci lidí, kteří zajišťují důležité služby v obci (obchody, lékaři, lékárna, pošta, škola, hasiči...) • Vylepšovat prostředí třídy • Podílet se na udržování lidových tradic 	<ul style="list-style-type: none"> • Námětové hry: na domov, na profese, na školku... • Práce s literárními texty • Využívání obrázkových knih a encyklopedií • Výtvarné a pracovní činnosti • Hudební a hudebně pohybové činnosti • Vyprávění o tradicích, využití zkušeností dětí • Zvykoslovné činnosti • Drakiáda

5) Oblast environmentální:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Vědět, že jsou rozdíly mezi živou a neživou přírodou, vědět o základních podmínkách pro existenci života • Pochopit vzájemné vazby v konkrétním ekosystému • Poznávat situace, kdy dochází k poškození blízkého životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišovat, co patří do živé a neživé přírody • Poznat některé rostliny a živočichy, jejich výskyt a způsob života • Vědět, jak se měří čas. Dny, týdny, měsíce, roky • Vědět, jak se mění počasí a příroda na podzim • Třídít, řadit, uspořádat do celků předměty, obrázky podle jejich podobnosti a odlišností • Dodržovat pravidla chování v přírodě • Úmyslně nepoškozovat prostředí kolem sebe • Vyhledávat logické souvislosti v jednoduchém ději ze 	<ul style="list-style-type: none"> • Manipulace, pozorování, experimenty s materiály a surovinami • Třídění, zpracování materiálů, přírodnin • Využívání encyklopedií • Zaměřené pozorování skutečných věcí, jevů a dějů v přirozených podmínkách • Kladení otázek (Proč padá listí...?) a hledání odpovědí • Práce s literárními texty • Činnosti estetické (hudební, hudebně pohybové, výtvarné) • Péče o prostředí třídy a okolí MŠ třídění odpadů

	<p>života kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posuzovat vliv lidských aktivit na přírodní prostředí a zdraví lidí 	
--	---	--

Tématický celek: Těšíme se na Vánoce

Východiska:

- Doba adventu, Mikuláše, předvánočních příprav, oslav svátků
- Seznámení s lidovými tradicemi: advent, sv. Barbora, Mikuláš, Lucie, Štědrý den, Silvestr
- Vliv předvánočního času na estetické cítění lidí
- Mezilidské vztahy, solidarita, citový rozvoj dětí, pocity sounáležitosti
- Přichází zimní čas – první sních
- Péče o zvířata v zimě

Tématické části:	
Čas adventu – čas těšení a příprav	<ul style="list-style-type: none"> • První sních • Péče o zvířata v zimě • Co je to advent • Svatá Barbora, Lucie, Mikuláš • Čerte, kde se schováváš? • Proč se slaví Vánoce • Lidové zvyky • Vánoční tvořeníčko s rodiči • Píšeme dopis Ježíškovi • Vánoční akademie • Zpívání u stromečku
Já a moje rodina	<ul style="list-style-type: none"> • Vyprávění o rodině • Posilování citových vazeb
Já a moji kamarádi	<ul style="list-style-type: none"> • Posilování citových vazeb

Obsah výchovně vzdělávací práce:

1) Oblast biologická:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjet všechny smysly 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznávat chutě, vůně • Používat širokou 	<ul style="list-style-type: none"> • Hry na rozvíjení smyslů

<ul style="list-style-type: none"> • Zdokonalovat koordinaci hrubé a jemné motoriky • Znat názvy některých potravin – z hlediska oslav Vánoc a lidových tradic • Přijímat přiměřené množství potravy • Vědět o riziku nadměrného působení audiovizuálních přístrojů 	<p>škálu smyslů při poznávání okolního světa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Určit hmatem vlastnosti povrchu, tvary, konkrétní předměty • Stříhat, lepit, modelovat • Zvládnout pohyb s písní a hudbou • Znat názvy potravin a některých jídel ve vztahu k vánočním svátkům, znát původ některých potravin • Mít návyk jíst přiměřené porce, nepřejídat se • Vědět, proč se nemá dlouho dívat na televizi • Přemýšlet o jiných druzích zábavy 	<ul style="list-style-type: none"> • Posilování smyslového vnímání v souvislosti s vánočními tradicemi • Pracovní a výtvarné činnosti, chystání dárků • Pohyb s hudbou, zpěvem, rytmizace • Písničky se zimní tematikou, koledy • Relaxační cvičení • Námětové hry: kuchyň, restaurace, obchod • Prostírání stolů – vánoční úprava • Pomoc při přípravě vánočních dobrot • Sezónní činnosti • Práce s literárními texty • Tematická vycházka v obci: výzdoba oken a zahrad domů, výlet do blízkého města: prodej kaprů, vánoční výzdoba obchodů, ulic, vánoční trh • Komunitní kruh na téma: Co všechno můžeme dělat o svátcích, kam se půjdeme s rodiči podívat
---	---	--

2) Oblast psychologická:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Vnímat a znát názvy věcí a jevů a rozumět obsahu názvů • Všimnout si věcí, lidí a dějů kolem sebe • Rozlišovat a 	<ul style="list-style-type: none"> • Správně určit a pojmenovat věci a jevy ve svém okolí • Pozorovat dění kolem sebe • Třídít věci podle 	<ul style="list-style-type: none"> • Námětové hry motivované citovými prožitky • Rozhovory s dětmi • Komunitní kruhy

<p>pojmenovat vlastnosti a kvalitu věcí a vztahy mezi nimi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se v čase • Zajímat se o lidské činnosti • Připravit, záměrně se soustředit, uskutečnit a dokončit činnost • Vytvářet představy a rozvíjet fantazii • Přístupovat tvořivě ke skutečnosti • Pochopit a zapamatovat si krátký literární text a příběh • Učit děti prožívat zvláštní atmosféru svátků chovat se autenticky 	<p>barvy, tvaru, velikosti, materiálu, množství</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mít představu o časovém sledu událostí v době adventu • Znat činnosti lidí v době předvánočních příprav • Tvořit originální výtvary • Být hrdý na výsledky své práce • Vyjadřovat své představy pohybem, slovně, výtvarnými a hudebními činnostmi • Umět vstoupit do hry a uplatnit svou fantazii • Přednášet, zpívat, vyprávět zážitky • Spontánně a s prožitkem zpívat, tančit, tvořit • Vnímat pocity, emoce, nálady své i lidí kolem • Projevovat se spontánně, nestydět se 	<ul style="list-style-type: none"> • Řazení obrázků podle děje • Pozorování lidí při práci a činnostech • Práce a činnosti s různými materiály • Dramatická cvičení na rozvoj představitivosti, fantazie a tvořivosti, rozvoj komunikace • Hry s básněmi, říkadly, písněmi • Naslouchání příběhům, pohádkám, práce s literárními texty • Hudební činnosti: hudebně pohybová improvizace, taneční hry, hry na hudební nástroje, zpěv, poslechové činnosti
---	--	---

3) Oblast interpersonální:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Mít potřebu porozumět druhým • Chápat rozmanitost lidských kultur • Vytvářet bohatou slovní zásobu • Umět naslouchat 	<ul style="list-style-type: none"> • Všimát si projevů, citů a chování a jednání druhých a reagovat na ně • Chovat se hezky k druhým • Zajímat se o lidi různých kultur • Používat aktivně bohatý slovník • Vyjadřovat se 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunitní kruhy • Kooperativní hry • Činnosti a hry výtvarné a hudební • Výstavky výtvarných projevů dětí • Vánoční pohádky a příběhy • Hraní s loutkami • „Černé hodinky“ s dětmi: vyprávění při svíčkách, zpívání

<ul style="list-style-type: none"> • Umět srozumitelně vyjádřit myšlenku, formulovat otázku • Rozumět projevům neverbální komunikace a uplatňovat ji • Projevit porozumění a cit (empatii) pro potřeby a zájmy druhého • Chtít spolupracovat ve skupině a se skupinou, ocenit úsilí a práci druhých 	<p>v souvislých větech</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivně naslouchat, co druhý říká • Slovně vyjádřit své potřeby a přání • Reagovat správně na podněty neverbální komunikace • Vyjadřovat se mimikou, gestem, pohybem • Neprosazovat se na úkor druhého • Vyvíjet snahu o dokončení společného úkolu • Společnými zážitky utužovat vědomí sounáležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Společné oslavy Mikuláše, Vánoc • Vánoční tvořeníčko s rodiči • Vánoční akademie • Zpívání u stromečku
---	--	---

4) Oblast sociálně kulturní:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Vědět, co ostatní členové rodiny dělají pro ostatní • Umět udělat radost jednotlivým členům rodiny • Uplatnit svou dovednost ve prospěch společenství celku (rodina, třída v MŠ) • Spoluvytvářet prostředí pohody a dobrých vztahů v MŠ • Vědět o tradicích, zvycích a slavnostech v období adventu a Vánoc 	<ul style="list-style-type: none"> • Všímat si dění v rodině • Vyprávět vlastní zážitky • Vyrábět dárky, chystat překvapení pro členy rodiny a ostatní blízké osoby • Pomáhat při předvánočních přípravách • Rozvíjet humorné situace • Vylepšovat prostředí třídy • Pomáhat druhému v tom, co potřebuje • Do MŠ přicházet s pozitivním 	<ul style="list-style-type: none"> • Námětové hry na domov v různých situacích • Komunitní kruhy • Výroba dárků • Společné činnosti rodičů a dětí v MŠ – vánoční tvořeníčko • Výtvarné zpracování zážitků • Vánoční výstava výtvarných prací • Společné oslavy: Vánoční akademie, zpívání u stromečku • Tématické vycházky a výlety • Seznamování s lidovými tradicemi a zvyky • Zvykoslovné činnosti

<ul style="list-style-type: none"> • Všimát si změn v okolí v souvislosti s oslavami svátků 	<ul style="list-style-type: none"> • očekáváním • Rozvíjet lidové tradice 	
--	---	--

5) Oblast environmentální:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Přizpůsobovat své chování a jednání tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví společnosti, v nichž dítě žije • Pociťovat sounáležitost s živou a neživou přírodou, lidmi, planetou • Vědět, že vše se časem vyvíjí a proměňuje, pozorovat přítomné děje kolem sebe a jejich změny, zjišťovat příčiny změn • Zajímat se i odpovědi na otázky přesahující běžný lidský život: co bylo, co bude pak 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznávat život v přírodě v zimním období, umět pomoci (péče o zvířata v zimě) • Dodržovat pravidla společenského soužití a pravidla chování v přírodě (lámání větví, stromků, pustošení přírody za účelem vlastního prospěchu, třídění odpadů) • Hospodárné zacházení s materiály a potravinami • Pomáhat pečovat o vzhled třídy, MŠ a okolí • Vědět, jak se mění příroda v zimě, včetně počasí • Vědět, jak se měří čas a znát časové posloupnosti • Zajímat se i o jiná časově vzdálená období • Sledovat změny v kulturním prostředí v souvislosti s předvánočním a vánočním obdobím 	<ul style="list-style-type: none"> • Zaměřené pozorování skutečných věcí, dějů a jevů v přirozených podmínkách • Experimenty se sněhem a ledem • Péče o školní zahradu – výzdoba vánočního stromu, krmení ptáků • Vycházky do přírody • Komunitní kruhy • Třídění odpadů • Péče o vzhled třídy, MŠ • Pozorování počasí • Práce s literárními texty • Diskuse • Tématické vycházky

Tématický celek: Pohádková zima

Východiska:

- Povánoční čas – doznívání vánoční atmosféry a radosti z dárků
- Začátek nového roku
- Kouzlo lidových tradic: Tři králové, masopust
- Kouzlo pohádek a vyprávění
- Kouzlo zimního času – šero, tajemná atmosféra
- Padá sníh

Tématické části:	
Přichází nový rok	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelnost v běhu života • Prodlužování dne • Svátek Tří králů
Svět pohádek	<ul style="list-style-type: none"> • Využití pohádek (příběhů, pohádkových postav) k realizaci některých dílčích výchovně vzdělávacích cílů • Dobro a zlo • Pohádková kuchyně (problematika zdravé výživy) • Pohádková kapela (hudební nástroje) • Kouzlíme... (rozvíjení myšlení, řeči, fantazie, estetického citění, pohybu, paměti)

Obsah výchovně vzdělávací práce:

1) Oblast biologická:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjet všechny smysly • Zdokonalovat koordinaci hrubé a jemné motoriky • Znat názvy potravin, jejich původ 	<ul style="list-style-type: none"> • Provádět diferenciaci zvuků a tónů • Určovat základní chutě, poznat podle chuti známé potraviny • Používat škálu svých smyslů • Koordinovat pohybů jemných svalů ruky se zrakovým vnímáním • Aktivně vyhledávat a vyžadovat příležitosti k pohybu • Zdolávat překážky lezením, skokem 	<ul style="list-style-type: none"> • Smyslové hry • Dechová a relaxační cvičení • Dramatické hry a cvičení • Cvičení na náradí a s náčiním • Pohyb s hudbou, zpěv, hudebně pohybová improvizace • Pobyť v přírodě, hry na sněhu a se sněhem, tématické vycházky • Námětové hry s pohádkovými motivy • Pozorování a napodobování dospělého

<ul style="list-style-type: none"> • Znat význam výživy pro zdraví a neodmítat zdravou stravu • Chápat souvislost mezi příčinou a následkem při ochraně zdraví • Zvažovat situace z hlediska bezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarně tvořit • Znat názvy potravin a některých jídel • Znat postupy přípravy jednoduchých jídel • Znat původ některých potravin • Ochutnávat a konzumovat jídla zdravé výživy • Znat rizika nadměrného požívání sladkostí • Vědět, co ohrožuje zdraví a bezpečnost • Vědět o existenci látek poškozujících zdraví • Vědět, jaké nebezpečí může přinést navazování kontaktů s neznámými lidmi (Sněhurka) 	<ul style="list-style-type: none"> • Psychomotorické hry • Výtvarné a pracovní činnosti s různými materiály • Pomoc mladším dětem • Diskuse o výživě (co doma vaříme...) • Hádanky o jídle a potravinách vyhledávání souvislostí mezi výživou a zdravím • Sestavení vlastní kuchařky, jídelníčku • Třídění a přiřazování potravin • Hledání odpovědi na otázky typu Co by se stalo, kdyby... • Práce s literárními texty a obrázky
---	--	---

2) Oblast psychologická:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Záměrně vnímat a znát názvy věcí, jevů a rozumět obsahu názvů • Rozlišit a pojmenovat vlastnosti a kvalitu věcí a vztahy mezi nimi • Rozlišovat směry a vzdálenosti, orientovat se v prostoru • Orientovat se v čase • Zajímat se o lidské 	<ul style="list-style-type: none"> • Všimnout si a správně pojmenovat věci a jevy v okolí • Správně třídít (přiřazovat) věci podle barvy, tvaru, velikosti, materiálu, množství • Ukázat, co je nahoře, dle, vlevo, vpravo, uprostřed, v rovině, v prostoru, blíž, dále... • Řešit bludiště • Umět porovnávat množství pomocí nestandardní míry • Řešit úlohy na určení časového sledu událostí • Samostatně volit 	<ul style="list-style-type: none"> • Hry zaměřené na rozvoj řeči • Hry s loutkami a zástupnými předměty • Hraní divadla • Hra na muzikanty • Vyprávění • Dramatické cvičení • Pohybové činnosti • Činnosti a hry výtvarné a hudební • Dramatizace pohádek,

<p>činnosti (v souvislosti s tematickým celkem)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvářet představy a rozvíjet fantazii • Chápat rozdíl mezi skutečností a kouzelným fantazijním světem pohádek • Pochopit a zapamatovat si krátký literární text a příběh • Vytvářet logické souvislosti a celky umět si vychutnat citový prožitek 	<p>činnost, soustředit se na ni</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjadřovat představy pohybem, slovem, výtvarnými a hudebními prostředky • Stavět z konstruktivních stavebnic a různých materiálů podle předlohy, podle fantazie • Tvořit originální výtvary • Vymýšlet pohádky, příběhy • Uplatňovat fantazii při hrách, při výtvarných a hudebních činnostech • Rozlišit fantazijní, smyšlený příběh od reality • Vyprávět příběh podle obrázků, dokončit příběh s otevřeným koncem, improvizovat • Ilustrovat děj • Umět rozlišit a pojmenovat podle výrazu obličeje, držení těla, podle hlasu a způsobu řeči jednotlivé emoční stavy (smutek, strach, vztek, radost...) • Spontánně a s požitkem tančit, zpívat 	<p>příběhů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytváření obrázkového písma • „Čtení“ obrázků v psaném textu • Výstavky výtvarných prací dětí • Vyprávění v komunitních kruzích
---	---	---

3) Oblast interpersonální:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Chápat, že lidé jsou různí a chovají se 	<ul style="list-style-type: none"> • Všimnout si projevů chování, jednání a citů 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s literárními texty, vyprávění

<p>různě (dobro a zlo)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chápat, co je pochybení a vědět, že se má odpouštět • Vědět, že když problém přesahuje síly dítěte, má požádat o pomoc • Postarat se o sebe a o druhé podle svých sil • Vytvářet bohatou slovní zásobu a usilovat o správnou výslovnost • Záměrně naslouchat • Uplatňovat neverbální komunikaci 	<p>druhých</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nebát se přiznat chybu, umět se omluvit, odpustit • Vědět, na koho se může obrátit o pomoc • Zastat se slabšího • Aktivně používat bohatý slovník, správně vyslovovat • Vyjadřovat se mimikou, gestem, pohybem • Reagovat správně na podněty neverbální komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • Dramatizace příběhů a pohádek • Dramatická cvičení • Hry s loutkami a zástupnými předměty • Hry zaměřené na rozvoj řeči • Komunitní kruhy • Kooperativní hry • Námětové hry • Hry s pohybem
---	--	--

4) Oblast sociálně kulturní:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Spoluvytvářet prostředí pohody ve třídě • Seznamovat děti s lidovými tradicemi a slovesností 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjet humorné situace • Chystat překvapení • Vylepšovat prostředí třídy • Pomáhat druhému v tom, co potřebuje • Přicházet do MŠ s pozitivním očekáváním • Vyhledávat společnost dětí, s důvěrou se obracet na dospělé v MŠ • O MŠ vyprávět s pocitem sounáležitosti • Vytvořit si pozitivní vztah k lidovým tradicím a slovesnosti a přijímat je jako hodnotu 	<ul style="list-style-type: none"> • Improvizované hraní divadla • Divadelní představení nastudované dětmi • Improvizované koncerty • Námětové hry • Zpěv, tanec hra na nástroje • Výtvarné činnosti • Společné hry se sněhem a na sněhu • Činnosti přibližující dětem lidové tradice (Tři králové, masopust) • Karneval

5) Oblast environmentální:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Vědět, že jsou rozdíly mezi živou a neživou přírodou • Pociťovat sounáležitost s živou a neživou přírodou, lidmi (např. v pohádce pomůže člověku zvíře nebo neživý předmět) • Vědět, že vše se časem vyvíjí a proměňuje • Vyvodit důsledky ze situací a dějů kolem • Pozorovat přítomné děje kolem sebe, jejich změny, zjišťovat příčiny změn • Zajímat se o i o odpovědi na otázky přesahující běžný lidský život • Seznamovat děti s kulturním odkazem minulých generací (hrady, zámky, umění – jak se dříve žilo) 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišovat, co patří do živé a neživé přírody • Dodržovat pravidla společenského soužití a pravidla chování v přírodě • Vědět, jak se mění počasí, příroda • Vědět, jak se mění čas (nový rok) • Chápat rozdíly v běhu času v pohádce a ve skutečnosti • Řadit obrázky podle posloupnosti děje • Umět dokončit začatý příběh • Odpovídat na otázky typu Co se stane, když... • Správně reagovat na změnu situace • Vytvářet si představy, rozvíjet fantazii • Mít povědomí o časech minulých, zajímat se o „historii“ 	<ul style="list-style-type: none"> • Vycházky do zimní přírody, pozorování zimního lesa, hry se sněhem • Kladení otázek a hledání odpovědí • Hledání nadpřirozených jevů a bytostí v pohádkách • Pozorování a určování počasí • Vytváření kalendáře • Práce s literárními texty, vyprávění • Komunitní kruhy • Prohlížení obrázkových knih, encyklopedií, publikací o umění • Námětové hry • Výtvarné tvoření • Poslech klasické hudby

Tematický celek: Čas sněhu a ledu

Východiska:

- Sníh, mráz, chladné počasí
- Zimní dovolená a prázdniny
- Příroda spí
- Zvířata potřebují naši pomoc
- Co má umět předškolák

Tematické části	
Zima za oknem	<ul style="list-style-type: none"> • Změny v přírodě – skupenství vody • Počasí a oblékání v zimě • Příroda – stromy, zvířata a péče o ně • Hledání zvířátek podle stop • Zvuky zimy – meluzína, fujavice
Zimní hry a sporty	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika jednotlivých sportů • Péče o zdraví a bezpečnost při jejich provozování
Tradice	<ul style="list-style-type: none"> • Masopust • Karneval

Obsah výchovně vzdělávací práce:

1) Oblast biologická:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Napomáhat vlastnímu zdraví aktivním pohybem a zdravými životními návyky • Zdokonalovat koordinaci hrubé a jemné motoriky • Uspokojovat osobní potřeby • Chápat souvislost mezi příčinou a následkem při ochraně zdraví • Mít zkušenost s nemocí, úrazem a jejich ošetřením • Mít povědomí o proměně těla nemocí a úrazem • Odhadovat rizika 	<ul style="list-style-type: none"> • Provádět aktivně činnosti podporující zdraví: pohyb, hygieny, zdravá výživa • Vyhledávat příležitosti k pohybu • Napodobovat některé sporty a umět je pojmenovat • Vědět, kde a čím může dítě svým chováním ohrozit zdraví a bezpečnost svou i druhých • Vědět, jak ošetřit drobný úraz • Vědět, jak se správně chovat při infekčním onemocnění 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohyb s hudbou, zpěv, rytmizace • Dechová a relaxační cvičení • Přirozená cvičení • Pohybové hry • Sezónní činnosti na sněhu a se sněhem • Každodenní pobyt v přírodě, tematické vycházky • Dramatické hry a cvičení • Námětové hry na doktora, nemocnici... • Hledání odpovědí na otázky: Co by se stalo, kdyby... • Vyprávění vlastních

<p>ohrožující bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvažovat situaci z hlediska bezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyprávět o zkušenosti s nemocí a úrazem • Dodržovat dohodnutá pravidla při zimním sportování 	zážitků
--	---	---------

2) Oblast psychologická:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Záměrně vnímat a znát názvy věcí, jevů a rozumět obsahu názvů • Rozlišit a pojmenovat vlastnosti a kvalitu věcí a vztahy mezi nimi • Rozlišovat směry a vzdálenosti, orientovat se v prostoru • Zajímat se o lidské činnosti • Pochopit a zapamatovat si krátký literární text, příběh • Přijímat svět pozitivně • Chovat se odpovědně 	<ul style="list-style-type: none"> • Správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí • Pozorovat dění kolem sebe • Umět se orientovat v okolí MŠ, co je blízko, daleko, směr... • Umět charakterizovat některé zimní sporty a některé profese lidí (učitelka, lékař, zdravotní sestra, horská služba, vlekář, lesník...) • Vyjadřovat, co dítě cítí, vědět, že něco je mu příjemné a něco ne • Projevovat se optimisticky • Přijímat důsledky svého chování 	<ul style="list-style-type: none"> • Jazykové hry na rozšiřování slovní zásoby, vytváření významových kategorií • Experimenty a fyzikální pokusy: sníh a led • Tématické vycházky • Vyhledávání informací v knihách a encyklopediích • Námětové hry na různé profese • Dramatické hry a cvičení • Pozorování lidí při práci • Komunitní kruhy • Práce s literárními texty, vyprávění • Činnosti výtvarné, pracovní, hudební a hudebně pohybové

3) Oblast interpersonální:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Vytvářet bohatou slovní zásobu a usilovat o správnou výslovnost • Záměrně naslouchat • Znat dohodnutá pravidla společného soužití ve skupině • Vědět, že je více možností řešení konfliktů • Projevit porozumění a cit pro potřeby a zájmy druhého • Postarat se o sebe a o druhé podle svých sil • Chtít spolupracovat ve skupině a se skupinou 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivně používat bohatý slovník, souvisle se vyjadřovat • Správně vyslovovat • Naslouchat, co druhý říká • Neporušovat pravidla soužití a upozorňovat na jejich porušení • Pojmenovat pravidlo, které bylo porušeno • Domlouvat se, vyjednávat • Starat se o mladší děti a kamarády, pomáhat jim, když potřebují 	<ul style="list-style-type: none"> • Hry zaměřené na rozvoj řeči: jazykové, gymnastika mluvidel, dechová, sluchová a artikulační cvičení, skládání rýmů • Vymyšlení příběhů a pohádek • Vyprávění zážitků • Komunitní kruhy • Dramatická cvičení • Námětové hry

4) Oblast sociálně kulturní:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Respektovat pravidla • Vytvářet si pozitivní vztah k MŠ • Znat okolí MŠ • Seznamovat se s tradicemi 	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat společně vytvořená pravidla • Neomezovat svým chováním druhé, neubližovat, neničit • Přicházet do MŠ s pozitivním očekáváním • Vyhledávat společnost dětí • S důvěrou se obracet na učitelku a ostatní dospělé • Pomáhat určovat cíle vycházek • Orientovat se v okolí • Znat tradice 	<ul style="list-style-type: none"> • Námětové hry • Kooperativní hry • Pohybové hry • Společné výlety a vycházky • Vyprávění • Práce s literárními texty • Hudební a hudebně pohybové činnosti • Výtvarné činnosti – zpracování zážitků

5) Oblast environmentální:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Vědět, že jsou rozdíly mezi živou a neživou přírodou, vědět o základních podmínkách pro existenci života • Pociťovat sounáležitost s živou a neživou přírodou • Vědět, že vše se časem mění • Vyvodit některé důsledky ze situací a dějů kolem sebe • Pozorovat přítomné děje kolem sebe a jejich změny, zjišťovat příčiny změn • Vědět o různorodosti zimního počasí • Vědět, že lidské aktivity přinášejí své důsledky a mají přímý vztah ke zdraví jako celku • Poznávat další sociálně kulturní prostředí a jejich specifika 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišit, co patří do živé a co do neživé přírody • Dodržovat pravidla chování v přírodě • Úmyslně nepoškozovat prostředí kolem sebe • Znat změny v přírodě probíhající v zimním období • Znat zákonitosti zimní přírody: stromy, život zvířat, péče o zvířata v zimě • Umět charakterizovat zimní počasí ve všech jeho formách • Poznat nové zajímavé prostředí a způsob života v nestandardní komunitě lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • Experimenty a pozorování • Manipulace s předměty • Zaměřené pozorování skutečných věcí, jevů a dějů v přirozených podmínkách • Poznávací činnosti v různých životních prostředích • Tématické vycházky • Pozorování a třídění (obrázky ročních období) • Kladení otázek a hledání odpovědí • Práce s literárními texty • Pozorování stavu životního prostředí a jeho vlivu na kvalitu života (smogová situace, čistota sněhu...) • Využívání encyklopedií • Práce s obrazovým materiálem • Činnosti a hry pohybové, výtvarné hudební • Zápis předškoláků

Tématický celek: Jarní probuzení

Východiska:

- Příroda se probouzí, dochází ke změnám
- Postupné oteplování, aprílové počasí
- Změny v životě zvířat
- Změny v životě lidí a jejich činnostech
- Tradice: vynášení Moreny, pašijový týden, Velikonoce, apríl, svatý Jiří,
- Pálení čarodějnice

Tématické části:	
Příroda se probouzí	<ul style="list-style-type: none"> • Loučíme se se zimou • Čtyři roční období • První jarní den a den loutek • Změny v přírodě – rostliny, volně žijící zvířata, voda v přírodě • Změny počasí • Oblékání lidí • Činnosti lidí na jaře • Péče o zdraví
Velikonoce	<ul style="list-style-type: none"> • Vynášení Moreny • Pašijový týden • Oslavy Velikonoc – církevní a jako oslava jara
Domácí zvířata a jejich mláďata	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišování domácích zvířat • Rodí se mláďata • Význam hospodářských zvířat
Dubnové tradice	<ul style="list-style-type: none"> • Vyvádění aprílem • Den Země • Svatý Jiří • Pálení čarodějnic

Obsah výchovně vzdělávací práce:

1) Oblast biologická:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Znat názvy částí těla, smyslových orgánů • Zajímat se o udržování svého těla ve zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenovat správně části těla • Provádět činnosti podporující zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorování zvířat při tematických vycházkách • Práce s obrázky, fotografiemi zvířat

<ul style="list-style-type: none"> • Zdokonalovat koordinaci hrubé a jemné motoriky • Neodmítat zdravou výživu • Znat názvy některých potravin • Chápat souvislost mezi příčinou a následkem při ochraně zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • Chodit a běhat koordinovaně • Zdolávat překážky • Stříhat, lepit, skládat, modelovat • Znat některá tradiční jarní a velikonoční jídla a způsob jejich přípravy • Znat, které potraviny prospívají zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledávání v encyklopediích • Motivovaná cvičení • Dramatická cvičení: vnímání svého těla, soustředění na tělo a pohyb • Cvičení na náradí a s náčiním • Pohyb s hudbou, rytmizace, zpěv • Pohybové hry • Spontánní pohybové aktivity, přirozená cvičení • Zdolávání přírodních překážek • Velikonoční výtvarné tvoření • Diskuse o výživě a tradičních velikonočních jídlech • Barvení velikonočních kraslic
---	---	--

2) Oblast psychologická:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Vnímat, znát názvy věcí a jevů a rozumět obsahu názvů • Rozlišit a pojmenovávat vlastnosti a kvalitu věcí a vztahy mezi nimi: barva, tvar, povrch, velikost, množství... • Orientovat se v čase • Zajímat se o lidské činnosti • Přístupovat tvořivě ke skutečnosti • Vytvářet představy, 	<ul style="list-style-type: none"> • Určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí • Pozorovat dění kolem sebe • Správně třídit věci podle barvy, materiálu, tvaru, velikosti nebo podle předem určené vlastnosti • Charakterizovat jednotlivá roční období • Znat činnosti lidí na jaře • Vyjadřovat své představy slovně, pohybem, výtvarnými a hudebními činnostmi 	<ul style="list-style-type: none"> • Experimenty s přírodninami, rostlinami, vodou • Experimentování v pracovních a výtvarných činnostech • Jazykové hry na rozšíření slovní zásoby, vytváření významových kategorií • Řazení obrázků podle děje • Tématické vycházky • Pozorování lidí při práci • Vyhledávání informací v knihách a encyklopediích • Práce s obrazovým

<p>rozvíjet fantazii</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pochopit a zapamatovat si krátký literární text a příběh • Všimnout si věcí, lidí a dějů kolem sebe, sdělovat postřehy • Učit děti citlivě prožívat příchod jara, lidové tradice, oslavu velikonočních svátků • Přijímat svět pozitivně • Vážít si sebe pro to, co umím • Chovat se autenticky 	<ul style="list-style-type: none"> • Vymýšlet příběhy, pohádky • Uplatňovat fantazii při hrách, výtvarných a hudebních činnostech • Spontánně a s prožitkem zpívat, tančit, tvořit, radovat se ze života • Nezastírat své pocity • Vědět, jaké činnosti se mu daří, a být hrdý na výsledky své práce • Projevovat se autenticky při tvořivých činnostech 	<p>materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naslouchání pohádkám, příběhům • Pohybové folklorní hry • Zvykoslovné činnosti • Dramatická cvičení na rozvoj představivosti, fantazie • Hry s básněmi, říkadly, písněmi • Hudební činnosti: hudebně pohybová improvizace, taneční hry, hry na hudební nástroje, poslechové činnosti • Vyjadřování pocitů estetickými činnostmi
--	--	---

3) Oblast interpersonální:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Vytvářet bohatou slovní zásobu a usilovat o správnou výslovnost • Chtít spolupracovat ve skupině a se skupinou 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivně používat bohatý slovník, používat nové výrazy • Souvisle se vyjadřovat v rozvitých větách • Správně vyslovovat • Aktivně naslouchat, co druhý říká • Vyvíjet snahu o dokončení společného úkolu 	<ul style="list-style-type: none"> • Činnosti a hry výtvarné a hudební • Vyprávění • Hraní s loutkami a zástupnými předměty • Hry zaměřené na rozvoj řeči, vytváření obrázkového písma • Společné tvoření rodičů a dětí: jarní, velikonoční dílny

4) Oblast sociálně kulturní:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Znat činnosti lidí a členů rodiny v jarním období a o velikonočních • Umět udělat radost jednotlivým členům rodiny • Spoluvytvářet prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyprávět vlastní zážitky (oslav y svátků v rodině) • Zapojit se do příprav na velikonoční svátky • Vyrábět velikonoční překvapení 	<ul style="list-style-type: none"> • Námětové hry • Práce s literárními texty • Prohlížení encyklopedií a obrázků • Společné činnosti dětí a rodičů – dílny

<ul style="list-style-type: none"> • pohody v MŠ • Vytvářet pozitivní vztah k MŠ • Všimnout si změn v nejbližším okolí v souvislosti s přípravou na velikonoční svátky • Seznamovat děti s lidovými tradicemi na jaře 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjet humorné situace • Vylepšovat prostředí třídy • Pomáhat druhým • Vyhledávat společnost dětí • Přicházet do MŠ s pozitivním očekáváním • Znáť lidové tradice spojené s jarem 	<ul style="list-style-type: none"> • Velikonoční tvoření • Výzdoba třídy • Společné slavení svátků • Výlety a tematické vycházky • Zpěv, taneční a folklorní hry • Zvykoslovné činnosti • Výtvarné zpracování zážitků
---	--	--

5) Oblast environmentální:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Poznávat jarní přírodu • Pochopit vzájemné vazby v konkrétním ekosystému • Upozorňovat na situace, kdy dochází k poškození blízkého životního prostředí • Pociťovat sounáležitost s přírodou a lidmi • Vědět, že vše se časem vyvíjí a proměňuje • Posuzovat přítomné děje kolem sebe a jejich změny, zjišťovat příčiny změn • Vědět o různorodosti jarního počasí • Vnímat rozmanitost přírody jako hodnoty • Vědět o možnostech ovlivňování přírody a zdravými aktivitami člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • Vědět, k jakým změnám dochází v přírodě na jaře • Znáť některé rostliny • Znáť domácí zvířata a jejich mláďata • Znáť život zvířat ve volné přírodě • Znáť význam vody ve volné přírodě • Znáť význam vody pro člověka • Vědět, jak se mění počasí a příroda během roku, resp. na jaře • Znáť rozmanitost jarního prostředí • Umět se radovat z krás jarní přírody • Vědět, jak probíhá život z hlediska růstu, vývoje a stárnutí • Chovat se slušně k živé přírodě • Třidit, řadit, uspořádat do celku předměty, obrázky... podle jejich významu, podobnosti, odlišnosti • V encyklopediích umět vyhledat a komentovat obrázky různých druhů zvířat, rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> • Zaměřené pozorování skutečných věcí, jevů a dějů v přirozených podmínkách • Vycházky do přírody • Poznávací činnosti v různých životních prostředích – ekosystémech • Pozorování stavu životního prostředí (čistota vody, množství odpadků...) • Ekohry • Manipulace, pozorování, experimenty • Pěstitelské činnosti • Využívání encyklopedií a obrázků • Kladení otázek a hledání odpovědí • Práce s literárními texty • Činnosti a hry pohybové, hudební a výtvarné • Dramatické hry • Péče o životní

<ul style="list-style-type: none"> Mít zájem podílet se na pozitivních změnách, které směřují k podpoře zdraví a přírody 	<ul style="list-style-type: none"> Uvádět odpovídající příklady důsledků různých druhů aktivit lidí a dětí ve vztahu k přírodě a ke zdraví Všímat si nepořádku kolem sebe 	prostředí třídy, MŠ, zahrady, blízkého okolí (otvírání studánek)
---	---	--

Tématický celek: Objevujeme svět

Východiska:

- Dítě poznalo nejbližší okolí
- Chápe, že jeho bydliště je součástí obce a země
- Chápe, že je součástí světa jako celku

Tématické části:	
Žijeme na Zemi	<ul style="list-style-type: none"> Slunce, planety, hvězdy Vesmír Republika, město, vesnice
Aby nám bylo dobře na světě	<ul style="list-style-type: none"> Ochrana životního prostředí, zdravý životní styl, vztahy mezi lidmi, tolerance Svět se mění a vyvíjí – sám i zásahy lidí Den Země Umělecké činnosti lidí – estetika
Jedeme na prázdniny	<ul style="list-style-type: none"> Způsoby cestování, doprava Kam máme namířeno o prázdninách Loučíme se s předškoláky Dětský den

Obsah výchovně vzdělávací práce:

1) Oblast biologická:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> Zajímat se o udržování svého těla ve zdraví Znát základy zdravé 	<ul style="list-style-type: none"> Provádět aktivně činnosti podporující zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> Spontánní pohybové aktivity Sportovní činnosti Pohyb s hudbou, zpěv,

výživy		rytmizace <ul style="list-style-type: none"> • Každodenní pobyt a pohyb v přírodě, výlety, turistika
--------	--	---

2) Oblast psychologická:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností
<ul style="list-style-type: none"> • Záměrně vnímat a znát názvy věcí, jevů a rozumět obsahu názvů • Rozlišit a pojmenovat vlastnosti a kvalitu věcí a vztahy mezi nimi (barva, tvar, velikost, materiál, množství...) • Skládat části do celků a rozkládat celek na části • Rozlišovat směry a vzdálenosti, orientovat se v prostoru • Orientovat se v čase • Zajímat se o lidské činnosti • Uvědomovat si různost citového života lidí • Své chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si různé sociální role • Hodnotit své chování • Rozvíjet představy, fantazii • Rozvíjet cit pro estetické vnímání světa 	<ul style="list-style-type: none"> • Správně určovat a pojmenovat věci a jevy ve svém okolí • Pozorovat dění kolem sebe • Správně třídít, přiřazovat věci podle předem určených vlastností • Řadit předměty podle velikosti • Skládat puzzle, kubusy, mozaiky • Řešit bludiště • Řešit úlohy na určení časového sledu událostí • Vyjmenovat dny v týdnu • Pojmenovávat lidské činnosti a profese • Přizpůsobit své chování prostředí • Poznat, kdy se chová správně a kdy špatně • Naučit se najít krásu v běžných věcech a jevech okolo nás: architektura, příroda, úprava okolí, úprava lidí, umělecká činnost lidí – výtvarná, hudební... 	<ul style="list-style-type: none"> • Jazykové hry, dramatická cvičení • Hry na rozšiřování slovní zásoby, vytváření významových kategorií • Komunitní kruhy, vyprávění • Básničky, říkadla, písničky, poslech hudby • Práce s literárními texty • Hry: mozaiky, doplňovačky, popletené obrázky, puzzle... • Konstruování ze stavebnic a různých materiálů • Hledání shody a rozdílu, co se změnilo • Pozorování lidí při práci • Záměrné pozorování běžných i uměleckých výtvorů lidí, jejich hodnocení • Prohlížení obrázků, ilustrací, seznamování s e s abstraktními díly • Návštěvy výstav, divadel • Vlastní výtvarná činnost • Zpracování různých

		materiálů • Námětové hry • Prohlížení pohlednic, fotografií
--	--	---

3) Oblast interpersonální:

Cíle.	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Chápat, že lidé jsou různí a chovají se různě • Vnímat lidi s jejich odlišnostmi • Mít rozvinutou potřebu svobody • Uznávat práva druhých • Vytvářet bohatou slovní zásobu, usilovat o správnou výslovnost • Umět vyjádřit myšlenku, formulovat otázku a odpověď • Znat pravidla společenského soužití a zdvořilého chování 	<ul style="list-style-type: none"> • Nebránit se kontaktům s lidmi, přijímat je pozitivně • Neposmívat se druhým • Umět se prosadit, obhájit svoje právo • Umět ustoupit a slevit ze svých požadavků • Používat bohatý slovník, souvisle se vyjadřovat • Správně vyslovovat • Umět říci svůj názor • Klást srozumitelné otázky • Slovně vyjádřit své potřeby a přání • Dodržovat pravidla společenského soužití a zdvořilého chování ve všech situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunitní kruhy • Kooperativní hry • Práce s literárními texty: pohádky jiných národů, příběhy o dětech • Práce s obrazovým materiálem: krajina, architektura, příroda, zvířata... • Vyprávění vlastních zážitků • Hry zaměřené na rozvoj řeči • Hry s loutkami • Vymýšlení příběhů a pohádek • Rozloučení s předškoláky

4) Oblast sociálně kulturní:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Respektovat pravidla a spoluvytvářet prostředí pohody v MŠ • Vědět, ve které obci a zemi žijeme • Poznat místo svého bydliště a orientovat se v něm 	<ul style="list-style-type: none"> • Znat jméno obce a Prahy jako hlavního města • Poznat symboly obce, ČR (vlajka, znak) • Pojmenovávat instituce v obci a jejich účel, poznat piktogramy, které je označují • Poznat obec na fotografii • Vědět, jaké 	<ul style="list-style-type: none"> • Oslava dětského dne a loučení s předškoláky • Práce s literárními texty, obrázky, fotografiemi, pohlednicemi • Vyprávění • Pozorování činnosti lidí • Námětové hry • Návštěva institucí

	<p>pamětihodnosti v obci jsou</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mít povědomí i o ostatních místech spjatých se životem (kde bydlí babička a děda, kde jsme byli na dovolené, na výletě...) 	<p>v obci</p> <ul style="list-style-type: none"> • Návštěva muzea, divadla • Práce s plánem obce • Tématické vycházky a výlety do širšího okolí • Výtvarné zpracování zážitků z tematických vycházek a výletů
--	--	---

5) Oblast environmentální:

Cíle:	Kompetence:	Nabídka činností:
<ul style="list-style-type: none"> • Vědět, že jsou rozdíly mezi živou a neživou přírodou, vědět o základních podmínkách pro existenci života • Pochopit vzájemné vazby v konkrétním životním celku (ekosystému) • Pochopit rozdíly mezi městem a vesnicí • Poznávat obec a Prahu • Mít povědomí o existenci planety Země jako součásti vesmíru • Vědět, jak chrání životní prostředí • Vědět, že vše se časem vyvíjí a proměňuje • Vyvodit důsledky ze situací, dějů okolo, přizpůsobit tomu své chování • Vědět o 	<ul style="list-style-type: none"> • Vědět, co patří do živé a neživé přírody • K rostlinám a živočichům se chovat s vědomím, že nesprávným zacházením mohou přijít o život • Říci, kdo a proč žije nebo roste v určitém přírodním prostředí – blízkém i vzdáleném • Znat význam lesa, vody, zemědělské krajiny... pro okolní části přírody nebo pro blízké lidské sídlo • Umět charakterizovat život na vesnici a ve městě • Znat některé pražské pamětihodnosti • Mít zkušenosti s denním i nočním pozorováním oblohy • Mít představu o Zemi jako planetě • Vědět, jak se mění počasí a příroda během roku • Vědět, jak se měří čas: hodiny, dna, týdny, měsíce, roky • Třídít, řadit uspořádat do celků předměty, obrázky podle jejich podobnosti a odlišností • V encyklopediích 	<ul style="list-style-type: none"> • Manipulace, pozorování, experimenty se životními podmínkami, materiály a surovinami • Zaměřené pozorování skutečných věcí a jevů v přirozených podmínkách • Poznávací činnosti v různých ekosystémech • Pozorování stavu životního prostředí a jeho vlivu na člověka • Kladení otázek a hledání odpovědí • Pozorování a třídění • Využívání encyklopedií • Využívání literatury, hudby, obrazů, fotografií různých etnik, národností, kultur • Vyprávění o exotických zvířatech • Výlet do ZOO • Hra s globusem • Pozorování oblohy • Prohlížení obrázků planety Země

<p>různorodosti zemského povrchu, klimatu, přírody, etnik, kultur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vědět o důsledcích lidských aktivit a jejich vlivu na zdraví lidí a přírody 	<p>vyhledat a komentovat obrázky různých druhů podnebí, zemského povrchu, lidských ras, architektury, zvířat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznat některá exotická zvířata, rostliny 	<p>z pohledu z kosmu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Experimenty zaměřené na jevy probíhající v čase • Vyprávění zážitků z cest dětí • Prohlížení fotografií z prázdninových cest dětí • Ekohry
---	--	--

Průběžné cíle výchovně vzdělávací práce a kompetence dětí

1) Oblast biologická:

Cíle:	Kompetence:
<p>1. podoblast: Lidské tělo a aktivní pohyb</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjet všechny smysly • Zajímat se o udržování svého těla ve zdraví • Vědět o důsledku nedostatku pohybu pro zdraví • Vědět o správném držení těla • Napomáhat vlastnímu zdraví aktivním pohybem a zdravými životními návyky • Zdokonalovat koordinaci hrubé a jemné motoriky • Pečlivě provádět jednoduché pohyby a cviky • Vědomě uvolnit svalové napětí, ovládat vdech a výdech • Uspokojovat osobní potřebu pohybu • Zaujímat pozitivní postoj k pohybu, cvičení sportování 	<ul style="list-style-type: none"> • Provádět diferenciaci zvuků a tónů • Koordinovat pohyby jemných svalů ruky se zrakovým vnímáním • Provádět jemnější zrakovou diferenciaci tvarů až po grafické znaky • Určovat základní chutě, vůně • Určit hmatem vlastnosti povrchu, tvary i konkrétní předměty • Při poznávání světa využívat širokou škálu smyslů • Provádět aktivně činnosti podporující zdraví: pohyb, hygiena, zdravá výživa • Vědět, že aktivní pohyb pomáhá zdraví • Vědět, proč je důležité správné držení těla • Zaujímat správný postoj, sed • Aktivně vyhledávat a vyžadovat příležitost k pohybu • Chodit a běhat koordinovaně • Zdolávat překážky lezením, skokem... • Provést jednoduché akrobatické cviky • Hodit a chytit míč více způsoby • Správně provádět jednotlivé zdravotní a relaxační cviky • Hrát hry rozvíjející jemnou motoriku • Samostatně se oblékat, svlékat, vázat

	<p>kličku, zapínat knoflíky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udržovat v pořádku svoje věci • Stříhat, vytrhávat, lepit, držet tužku standardním způsobem
2. podoblast: Sebeobsluha	
<ul style="list-style-type: none"> • Znat způsoby a prakticky zvládat úkony osobní hygieny a sebeobsluhy • Vědět o významu dodržování osobní hygieny pro zdraví • Samostatně se chovat při stolování • Kulturně stolovat • Mít potřebu čistého zevnějšku a úpravy • Přijmout společenské normy osobní hygieny • Samostatně uspokojovat tělesné potřeby podle individuálně pocíťované potřeby (míry) společensky přijatelnou formou 	<ul style="list-style-type: none"> • Umět popsat jednotlivé úkony osobní hygieny a způsob jejich provádění • Vědět, proč se myjeme, čistíme si zuby, nos, proč je třeba dodržovat čistotu na toaletě • Umět si samostatně podle potřeby čistit nos • Samostatně se převlékat • Umět se najíst s použitím příboru • Požádat o přiměřenou porci jídla • Prostírat, udržovat čistotu v okolí talíře • Nést talíř s jídlem, nápoj • Nalít si nápoj • Chovat se u stolu přirozeně a správně, nejen v přítomnosti dospělého • Používat papírový ubrousek • Uklízet po sobě nádobí • Čistě se mýt • Správným způsobem používat toaletu • V průběhu dne sledovat svůj zevnějšek, podle potřeby se upravovat • Mít návyk udržovat v pořádku věci, které používáme • Mít návyk mýt si ruce před jídlem a po použití toalety • Přirozeně dodržovat osobní hygienu i v nepřítomnosti dospělého • Pít dostatečně podle osobní potřeby • Pít dostatečně podle osobní potřeby • Umět odpočívat a relaxovat • Svlékat a oblékat se podle pocitů tepla • Vhodnou formou požádat o nápoj, jídlo, možnost odpočinku, pohybu
3. podoblast: Zdravá výživa	
<ul style="list-style-type: none"> • Znat názvy potravin, jejich původ, způsob jejich uchování • Znat důsledky požívání některých potravin pro zdraví, neodmítat zdravou výživu • Přijímat přiměřené množství potravy 	<ul style="list-style-type: none"> • Znat názvy potravin a některých jídel • Vědět, jak chránit potraviny před zkažením • Znat původ některých potravin • Vědět, které potraviny zdraví prospívají a které ne • Mít návyk jíst přiměřené porce,

	<p>nepřejídat se</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochutnávat a konzumovat jídla zdravé výživy • Nevynucovat si sladkosti
4. podoblast: Bezpečnost a ochrana zdraví	
<ul style="list-style-type: none"> • Chápat souvislost mezi příčinou a následkem při ochraně zdraví • Znat, co dítěti pomáhá být zdravé a v bezpečí a co mu škodí, znát důsledky požívání některých látek pro zdraví • Vědět o riziku nadměrného působení audiovizuálních přístrojů • Mít povědomí o proměně těla nemocí a úrazem, jeho ošetření • Rozlišovat bolest a lokalizovat ji • Znat pravidla bezpečného chování chodce v dopravním provozu • Odhadovat, kdy dítě potřebuje pomoc dospělého • Odhadovat rizika ohrožující bezpečnost dítěte a zvažovat situaci z hlediska bezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> • Vědět, kde a čím může dítě svým chováním ohrozit zdraví nebo bezpečnost svou i druhých (skákání ze schodů, přebíhání přes silnici, hry na chodníku, zacházení s nástroji a nářadím...) • Vědět o existenci látek poškozujících zdraví: kouření, alkohol, drogy • Netrhat a nejíst neznámé plody • Vědět, proč se dítě nemá dlouho dívat na televizi, uvádět alternativní způsoby zábavy • Vědět, jak se ošetřuje drobný úraz • Správně se chovat při infekčním onemocnění (používání kapesníku při kýchání, kašli...) • Umět lokalizovat bolest, místo bolesti • Pokoušet se popsat druh bolesti • Pojmenovat dopravní bezpečnostní rizika v okolí MŠ • Umět přecházet přes silnici • Umět si říci o pomoc • Zdolávat překážky podle svých schopností a sil (každý leze jen tam, kde to umí) • Vědět, jaké nebezpečí může přinést navazování kontaktů s neznámými lidmi • Dodržovat dohodnutá pravidla chování • Dodržovat správné postupy při manipulaci s předměty

2) Oblast psychologická:

Cíle:	Kompetence:
1.podoblast: Poznávání	
<ul style="list-style-type: none"> • Záměrně vnímat a znát názvy věcí, jevů a rozumět obsahu názvů • Rozlišit a pojmenovat vlastnosti a kvalitu věcí a vztahy mezi nimi: barva, tvar, povrch, velikost množství, počet, druhy materiálů • Skládat části do celků a rozkládat 	<ul style="list-style-type: none"> • Správně určovat a pojmenovat věci a jevy ve svém okolí • Pozorovat dění kolem sebe • Správně třídít (přirázovat) věci podle barvy, tvaru, materiálu... • Porovnat množství • Řadit předměty podle velikosti

<p>celek na části</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišovat směry a vzdálenosti, orientovat se v prostoru • Orientovat se v čase • Připravit, záměrně se soustředit na určitou dobu, uskutečnit a dokončit činnost • Vytvářet představy • Chápat rozdíl mezi skutečností zobrazovanou, reálnou a symbolickou • Přístupovat tvořivě ke skutečnosti • Mít bohatě rozvinutou fantazii <ul style="list-style-type: none"> • Pochopit a zapamatovat si krátký literární text, příběh • Opakovat z paměti jednoduché série psychomotorických úkonů • Poznat shodu, podobnost, rozdíl • Poznat výjimky z řádu, ze série • Vytvářet logické souvislosti a celky <ul style="list-style-type: none"> • Všimnout si věcí, lidí a dějů kolem sebe, sdělovat, čeho si dítě všimlo 	<ul style="list-style-type: none"> • Řešit úlohy na určení časového sledu událostí • Skládat: puzzle, mozaiky, doplňovačky, popletené obrázky... • Orientovat se v prostoru: nahoře, dole, vlevo, vpravo, uprostřed..., v rovině, v prostoru • Určit, co je blíž, dál • Vyjmenovat dny v týdnu, 4 roční období, části dne • Samostatně volit činnost, soustředit se na ni, rozhodnout, kdy skončí • Dokázat přerušit činnost a vrátit se k ní • Rozlišit smyšlený(fantazijní) příběh od reality <ul style="list-style-type: none"> • Řešit tvořivě problémy: improvizovat, domýšlet, nalézat alternativní řešení • Tvořit originální výtvořky • Vymýšlet pohádky, příběhy • Uplatňovat fantazii při hrách, výtvarných a hudebních činnostech • Přednášet říkadla, básně, vyprávět jednoduché příběhy • Zpívat • Ilustrovat děj • Hrát bohatě rozvinuté námětové hry • Složit jednoduchý objekt z papíru • Opakovat z paměti jednoduché série pohybů bez slovního doprovodu • V přirozených situacích najít a označit shodu, podobnost, rozdíl • Pracovat podle předlohy, skládat podle vzoru • Vyprávět zážitky • Pozorovat okolí, hovořit o změnách • Klást otázky a dožadovat se odpovědi
2.podoblast: Prožívání	
<ul style="list-style-type: none"> • Mít představu, že city souvisí s tělesnými projevy • Uvědomovat si různost citového života • Vědět, že sdělení pocitu nám pomáhá • Postihnout vztah mezi emocí a podnětem • Kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad 	<ul style="list-style-type: none"> • Umět rozlišit a pojmenovat podle výrazu obličeje, držení těla, podle hlasu a způsobu řeči jednotlivé emoční stavy (smutek, radost, strach, vztek...) • Spontánně a s prožitkem zpívat, tančit, tvořit • Všimnout si svých pocitů, emocí, nálad, a to i negativních, neostýchat se o nich hovořit

<ul style="list-style-type: none"> • Chovat se s respektem a empatií k citovému životu svému a druhých 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadřovat city a prožitky společensky přijatelnými způsoby • Respektovat pravidla soužití • Nebát se dát najevo své city • Nevysmívat se citovým projevům ostatních • Radovat se s ostatními
3.podoblast: Sebepojetí	
<ul style="list-style-type: none"> • Mít představu o své osobě • Snižovat závislost na dospělém • Své chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si různé sociální role • Přijímat svět pozitivně • Chovat se odpovědně • Hodnotit své chování • Mít a hájit svůj názor • Vážít si sebe pro to, co umím • Chovat se autenticky 	<ul style="list-style-type: none"> • Popsat některé své vlastnosti • Zařadit se do skupiny dětí stejného pohlaví • Být samostatný v sebeobsluze, neobracet se s každou maličkovostí na dospělého • Přizpůsobit své chování prostředí, ve kterém se dítě pohybuje • Vyjadřovat, co dítě cítí, že je mu něco příjemné a něco ne • Projevovat se optimisticky • Přijímat důsledky svého chování • Projevovat se otevřeně, ale společensky přijatelnou formou • Poznat, kdy se dítě chová správně a kdy ne • Nebát se říci svůj názor a obhájit ho adekvátní formou • Umět požádat o pomoc • Nezneužívat ochoty druhých k pomoci • Vědět, jaké činnosti se dítěti daří, být hrdý na výsledky své práce • Projevovat se autenticky při tvořivých činnostech • Nezastírat své pocity • Projevovat se spontánně způsoby přiměřenými věku

3) Oblast interpersonální:

Cíle:	Kompetence:
1.podoblast: Respekt a tolerance	
<ul style="list-style-type: none"> • Chápat, že lidé jsou různí a chovají se různě, chtít porozumět jejich projevům • Hodnotit své chování a chování druhých • Chápat, co je pochybení, umět se omluvit 	<ul style="list-style-type: none"> • Neodmítat kontakty s druhým dítětem z důvodu jeho odlišnosti • Všimnout si projevů citů, chování a jednání druhých a reagovat na ně • Nebát se přiznat chybu • Umět odpustit, omluvit se • Umět přijmout důsledky svého nesprávného chování

<ul style="list-style-type: none"> • Umět odpouštět • Mít rozvinutou potřebu svobody • Uznávat práva druhých 	<ul style="list-style-type: none"> • Zastat se slabšího • Umět se prosadit • Umět obhájit své právo • Neposmívat se druhým • Umět ustoupit a slevit ze svých požadavků (nevynucovat si hračku jiného, obsazené místo, pořadí...)
2.podoblast: Komunikace	
<ul style="list-style-type: none"> • Vytvářet bohatou slovní zásobu • Usilovat o správnou výslovnost • Dodržovat základní společenské normy komunikace • Záměrně naslouchat • Rozumět projevům neverbální komunikace a uplatňovat ji • Umět srozumitelně vyjádřit myšlenku, formulovat otázku a odpověď • Cítit uspokojení z vlastního řečového projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivně používat bohatý slovník • Souvisle se vyjadřovat v rozvitých větách • Správně vyslovovat • Dodržovat pravidla zdvořilého společenského chování • Neskákat do řeči, nechat domluvit • Domlouvat se, vyjednávat • Mluvit srozumitelně, přiměřeně hlasitě • Aktivně naslouchat, co druhý říká • Porozumět ústnímu pokynu a vykonat ho • Chápat význam piktogramů • Reagovat správně na podněty neverbální komunikace • Vyjadřovat se mimikou, gestem, pohybem • Umět říci svůj názor • Klást srozumitelné otázky • Hledat odpovědi na otázky • Slovně vyjádřit své potřeby a přání • Chtít komunikovat, dorozumět se, diskutovat
3.podoblast: Spolupráce	
<ul style="list-style-type: none"> • Znat dohodnutá pravidla společného soužití ve skupině • Znat pravidla zdvořilého chování • Vědět, že je více možností řešení konfliktů a problémů • Vědět, že když problém přesahuje síly dítěte, má požádat o pomoc • Projevit porozumění a cit pro potřeby a zájmy druhého • Postarat se o sebe a o druhé podle svých sil • Chtít spolupracovat ve skupině a se skupinou • Akceptovat kompetentní autoritu 	<ul style="list-style-type: none"> • Podílet se na vytváření pravidel společného soužití, neporušovat je, upozorňovat ostatní na jejich porušení • Pojmenovat pravidlo, které bylo porušeno • Řešit konflikt v mezích dohodnutých pravidel • Vědět, na koho se obrátit o pomoc • Umět odmítnout nevhodný pokyn • Starat se o mladší děti a kamarády • Pomáhat handicapovaným, slabším a nemocným • Pomáhat těm, kdo pomoc potřebují a přijmou ji • Umět přijmou úkol a snažit se ho

	dokončit <ul style="list-style-type: none"> • Neprosazovat se na úkor druhého • Nechat si poradit, přijmout navrhaná řešení
--	---

4) Oblast sociálně kulturní:

Cíle:	Kompetence:
1.podoblast: Rodina a domov	
<ul style="list-style-type: none"> • Umět udělat radost jednotlivým členům rodiny • Uplatnit svou dovednost ve prospěch společenství rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyrábět dárky, chystat překvapení pro členy rodiny • Zamést smetí, utřít vylitou vodu na zemi, na stole • Ukládat hračky a věci na určená místa • Prostírat stůl
2. podoblast: Škola mateřská a základní	
<ul style="list-style-type: none"> • Vědět, že MŠ je společenství, ve kterém platí dohodnutá pravidla • Respektovat pravidla • Spoluvytvářet prostředí pohody v MŠ • Vytvořit pozitivní vztah k MŠ • Seznamovat se s prostředím ZŠ 	<ul style="list-style-type: none"> • Umět se v rámci pravidel volně pohybovat po budově MŠ • Dodržovat společně vytvořená pravidla • Rozvíjet humorné situace • Chystat překvapení • Vylepšovat prostředí třídy • Do MŠ přicházet s pozitivním očekáváním • Vyhledávat společnost dětí • S důvěrou se obracet na učitelku i ostatní dospělé • O své MŠ vyprávět s pocitem sounáležitosti • Být připraven na roli školáka
3.podoblast: Obec a země	
<ul style="list-style-type: none"> • Vytvářet vztah k obci, vlasti jako místu, kam dítě patří 	<ul style="list-style-type: none"> • Znat adresu bydliště, školky • Znat jméno obce a země, symboly obce a země • Poznávat život obce

5) Oblast environmentální:

Cíle:	Kompetence:
1.podoblast: Souvislosti	
<ul style="list-style-type: none"> • Upozorňovat na situace, kdy dochází k poškozování blízkého životního prostředí • Přizpůsobovat své chování tomu, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví společenství, v nichž žijeme • Vykonávat jednoduché činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Všimnout si kladných i negativních změn v okolí • Popsat důsledky a rizika lidských činností pro životní prostředí • Dodržovat pravidla společenského soužití a pravidla chování v přírodě

<p>podporující zdraví společenství, v nichž žijeme Pociťovat sounáležitost s živou a neživou přírodou, lidmi, planetou</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Starat se o živočichy a rostliny • Zacházet hospodárně s materiály a potravinami • Být šetrný k věcem, které používáme • Uklízet po sobě • Pomáhat s úklidem po jiných • Pečovat o vzhled třídy, MŠ a jejího nejbližšího okolí • Úmyslně nepoškozovat prostředí kolem sebe
2.podoblast: Vývoj a změna	
<ul style="list-style-type: none"> • Vědět, že vše se časem mění a vyvíjí • Vyvodit některé důsledky ze situací, dějů kolem a přizpůsobit tomu své chování • Pozorovat přítomné děje kolem sebe a jejich změny a zjišťovat příčiny změn 	<ul style="list-style-type: none"> • Vědět, jak probíhá život člověka z hlediska růstu, vývoje a stárnutí • Vědět, jak se mění počasí a příroda v průběhu roku • Vědět, jak se měří čas: hodiny, dny, týdny, měsíce, roky • Znat funkci hodin
3.podoblast: Rozmanitost	
<ul style="list-style-type: none"> • Vědět o odlišnostech a podobnostech věcí a jevů, které dítě obklopují • Vnímat odlišnosti jako přirozený stav • Vnímat rozmanitosti přírody, lidí, kultur apod. jako hodnoty 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledávat odlišnosti, neodsuzovat je • V přirozených situacích oceňovat přínos odlišností jednotlivých dětí, věcí, jevů, přírody
4.podoblast: Ovlivňování člověkem	
<ul style="list-style-type: none"> • Vědět, že každá lidská aktivita přináší důsledky a má přímý vztah ke zdraví lidí a přírody • Odhadovat rizika a přínosy zvažovaných možností řešení • Aktivně hledat řešení • Mít zájem podílet se na pozitivních změnách, které směřují k podpoře zdraví nejen svého vlastního, ale i ostatních lidí a přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • Posuzovat lidské aktivity z hlediska jejich důsledku pro lidi a přírodu • Přijmou důsledky svého chování • Vědět, že před každým konáním je třeba nejdřív zvažovat situaci, rozhodnutí přizpůsobit výsledku úvahy • Všimnout si nepořádku kolem sebe • Uklízet odpadky odpovídajícím způsobem • Vědomě nepoškozovat životní prostředí (neodhazovat odpadky, netrhat rostliny, neubližovat, neničit svévolně vybavení MŠ....)

Závěr

„Všechno, co opravdu potřebuju znát o tom, jak žít, co dělat a jak vůbec být, jsem se naučil v mateřské školce.... Tohle jsem se tam naučil:

O všechno se rozděl.

Hraj fér.

Nikoho nebij.

Vracej věci tam, kde jsi je našel.

Uklízej po sobě.

Neber si nic, co ti nepatří.

Když někomu ublížíš, řekni promiň.

Před jídlem si umyj ruce.

Splachuj.

Teplé koláčky a studené mléko ti udělají dobře.

Žij vyrovnaně – trochu se uč a trochu přemýšlej a každý den trochu maluj a kresli a zpívej a tancuj a hraj si a pracuj.

Každý den odpoledne si zdřímni.

Když vyrazíš do světa, dávej pozor na auta, chytni někoho za ruku a drž se s ostatními pohromadě.

Nepřestávej žasnout. Vzpomeň si na semínko v plastickém kelímku – kořínky míří dolů a rostlinka stoupá vzhůru a nikdo vlastně neví jak a proč, ale my všichni jsme takoví.

Zlaté rybičky, křečci a bílé myšky a dokonce i to semínko v kelímku – všichni umřou.

My také.

A nikdy nezapomeň na dětské obrázkové knížky a první slovo, které ses naučil – největší slovo ze všech – DÍVEJ SE.*

Robert Fulghum

* Fulghum, R.: *Všechno, co opravdu potřebuju znát, jsem naučil v mateřské školce.*